

Potočka ulica 55 - 48260 Križevci
tel: 048/718-657 fax: 048/270-081
web stranica: www.zraka-sunca.hr
e-mail: zraka-sunca@kc.htnet.hr

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA za pedagošku godinu 2023./2024.

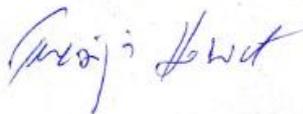
Križevci, rujan 2023.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj 10/97., 107/07. i 94/13.) i članka 34. Statuta Dječjeg vrtića Zraka sunca u Križevcima, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca u Križevcima, dana 27.9.2023. donijelo je

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA DJEČJEG VRTIĆA ZRAKA SUNCA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./2024.

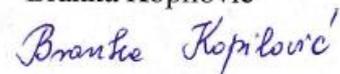
Ravnateljica:

Terezija Horvat

Predsjednica Upravnog vijeća:

Branka Kopilović

KLASA: 601-07/23-01/02

URBROJ: 2137-61-01-23-01

Križevci, 27. rujna 2023.

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Zraka sunca u pedagoškoj godini 2023./2024.
dostavljen je:

- Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, Služba za društvene djelatnosti
- Gradu Križevcima - Upravni odjel za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam
- Osnivaču: Djelo Marijino - Pokret fokolara

SADRŽAJ:

1. UVOD	5
2. USTROJSTVO RADA	6
3. MATERIJALNI UVJETI RADA	13
3. 1. Prostorni kontekst	13
3. 2. Opća i didaktička oprema	14
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	16
5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD	18
5. 1. Projekti na razini ustanove	18
5. 3. Plan rada u mješovitim skupinama	20
5. 2. Obogaćivanje odgojno obrazovnog procesa obilježavanjem važnih datuma i blagdana, radosnim zbivanjima u vrtiću i izvan njega, gostovanjima vanjskih izvođača, posjetima i izletima	27
5. 4. Program rada po dobnim skupinama prema Agazzi koncepciji	30
5. 5. Kraći programi	44
7. SURADNJA S RODITELJIMA	53
8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	56
9. VREDNOVANJE PROGRAMA	59
10. PROGRAM RADA RAVNATELJICE, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, I ZDRAVSTVENE VODITELJICE	60
10. 1. Program rada ravnateljice	60
10. 2. Program rada stručne suradnice pedagoginje	61
10.3. Godišnji plan i program rada zdravstvene voditeljice	64

1. UVOD

Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada za pedagošku godinu 2023./2024. izrađen je na osnovi promišljanja, evaluacije i izvješća svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Cjelokupan rad Ustanove provodit će se u skladu sa zakonskim, podzakonskim i programskim dokumentima: Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“ br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i NN 57/22), Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe („Narodne novine“. br. 63/2008 i 90/2010), Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN 5/2015) i drugim važećim zakonskim, podzakonskim, općim i posebnim pravnim aktima, kojima je regulirana djelatnost predškolskog odgoja. Primjeri stalnosti, odnosno ono što se neće mijenjati u odnosu na prošlu pedagošku godinu teorijske su osnove, metode i postupci u Agazzi koncepciji rada našeg vrtića. Elementi promjenjivosti odnosit će se na primjenu novih spoznaja do kojih smo došli istražujući vlastitu praksu, cjeloviti tijek odgojno obrazovnog procesa kojeg označavamo izrazom *kurikulum*.

Specifična namjena programa proizlazi iz agazzijevske psihologije, pedagogije i didaktike. Prateći razvoj i unapređivanje djelatnosti, došli smo do **vizije** onog što želimo biti kao i **misije**, načina na koji ćemo to i ostvariti.

Naša je vizija da

Vrtić bude mjesto radosnog odrastanja djeteta, istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja, mjesto kvalitetnih međuljudskih odnosa, dijaloga, suradnje, življenja humanih vrijednosti, mjesto otvorenosti za različita mišljenja, toleranciju i razumijevanje, okruženje u kojem se unapređuju psihološki potencijali djece (intrinzična motivacija, samoinicijativa, neovisnost, samopouzdanje) i stvaraju predispozicije za cjeloživotno učenje i napredovanje.

Naša je misija

Ulaganje u budućnost kroz cjeloviti odgoj djece kao slobodnih subjekata, protagonista vlastitoga odgoja, odgovornih, kreativnih, aktivnih sudionika u životu zajednice, pristupom nadahnutim odgojnim projektom sestara Agazzi iz Brescie i Pedagogijom zajedništva iz kojega se rađaju konkretne akcije i putovi za ostvarivanje svih naših programa.

2. USTROJSTVO RADA

Pedagoška godina započinje 1. rujna 2023. god, te traje do 31. kolovoza 2024. god. Od 1. do 15. kolovoza, vrtić se zatvara radi kolektivnog godišnjeg odmora. Tijekom pedagoške godine vrtić ne radi vikendom i državnim praznikom, dok sve ostale dane vrtić radi prema planu i programu rada.

Program odgojno-obrazovnog rada uporište nalazi u Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj te redovitom cjelodnevnom 10-satnom alternativnom odgojno obrazovnom programu prema koncepciji sestara Agazzi.

Vrlo važna kvaliteta našeg ustroja odnosi se na **ponudu više vrsta programa različitog trajanja, ostvarivanja ciljeva i specifičnih zadataka vezanih za posebne interese djece i roditelja.**

Ustrojstvo rada na razini vrtića bit će ove godine postavljeno sukladno potrebama i pravima djece i roditelja, čime ćemo nastojati voditi se **načelom fleksibilnosti**. Ostvarivat ćemo važnu zadaću praćenja primjerenosti ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje novonastalim promjenama. Zalagat ćemo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršiti preraspodjelu tijekom godine u cilju zadovoljavanja potreba djece.

Vrste programa

- **Redoviti program:**

Dječji vrtić Zraka sunca ove pedagoške godine provodit će **redoviti cjelodnevni 10-satni alternativni odgojno-obrazovni program** prema koncepciji sestara Agazzi i načelima Pedagogije zajedništva utemeljenim na kršćanskim i humanističkim vrijednostima.

Smjernice kojima će se pridati važnost su: odgoj za mir, prihvaćanje različitosti, uzajamnost, prosocijalnost, komunikacija, kultura davanja, timski rad i prevladavanje teškoća.

Redoviti program provodit ćemo od 6:15 do 16:15 sati. U programu će sudjelovati **skupine mješovite po dobi djece:**

- četiri mješovite vrtiće: Zelena, Žuta, Plava i Crvena
- jedna jaslička: Ljubičasta

Tri dana u tjednu, od siječnja do lipnja, uglavnom od 10:15 do 11:15 sati program ćemo ostvarivati sa skupinama iste dobi djece i to za:

- skupinu djece u 3. godini života,
- skupinu djece u 4. godini života i
- skupinu djece u 5. godini života.

- **Programi javnih potreba:**

Program predškole za djecu u 6. godini života bit će integriran u redovni program od 1. listopada 2023. do 31. svibnja 2024. godine u trajanju od 250 sati godišnje tijekom 30 tjedana. Organizacijski oblik programa bit će fleksibilan s obzirom na planirane zadatke i sadržaje, što znači da će se tijekom dana moći po potrebi organizirati i u 2 dijela (prijepodne i poslijepodne) u kraćem vremenskom trajanju, a u pojedinim situacijama (posjeti, kazališne predstave, izleti...) i duže od predviđenog dnevnog trajanja.

- **Posebni kraći programi:**

Igraonica engleskog jezika će se provoditi dva puta tjedno poslijepodne u trajanju od 45 min., te će u njen rad biti uključena djeca u dobi od 5-6 godina.

Mala sportska škola će se organizirati u suradnji sa Zajednicom sportskih udruga, dva puta tjedno.

Program rada za darovitu djecu planiramo održavati jednom tjedno u poslijepodnevним satima.

Programne će ostvarivati stručni i ostali radnici:

Radno mjesto	Broj radnika
Ravnatelj	1
Odgojitelji u skupini	12
Pedagog	1
Admin. – rač. radnik	1
Kuharica	1,5
Spremačica	2,5
Domar	1
Ukupno: 20	

Vanjski suradnici bit će: zdravstvena voditeljica, logoped, psiholog, računovođa i pravnik.

Struktura satnice za sve radnike Vrtića u 2023./2024. godini

U pedagoškoj godini 2023./2024. satnica iznosi 2008 sati. Polazište za izračunavanje godišnje satnice je tjedna satnica koja iznosi 40. Tijekom radnog dana svaki radnik ostvaruje pravo na stanku u trajanju od 30 minuta.

Tjedna obveza od 40 sati za odgojitelje sastoji se od 27,5 sati neposrednog rada s djecom te 12,5 sati rada na ostalim poslovima što uključuje i stanku od 30 minuta dnevno.

U **neposredan rad** s djecom koji prosječno dnevno iznosi 5,5 sati ulaze sati rada u: odgojnoj skupini, dežurstvu, kraćim programima, odgojno zdravstvenim i kulturnim programima, programima boravka djece u prirodi (ljetovanje) te sati za posjete, izlete i svečanosti.

U **ostale sate rada** ulaze sati za: pripremanje za rad, planiranje, vođenje zapažanja i vrednovanje procesa, dokumentiranje, izrada individualiziranih programa za djecu, kontinuirano stručno usavršavanje (individualno i kolektivno), radni dogovori, rad u timovima, odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, radionice, procjene i samoprocjene osobnog postignuća u radu, individualna dokumentacija, suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom te kulturna i javna djelatnost.

Tjedne obveze odgojitelja

Struktura 40-satne tjedne radne obveze odgojitelja		
POSLOVI	TJEDNO ZADUŽENJE	DNEVNO ZADUŽENJE
NEPOSREDNI RAD	27,5	5,5
OSTALI POSLOVI	10	2
STANKA	2,5	0,5
UKUPNO	40	8

Zaduženje satnice ostalih poslova	Godišnji broj sati
1. Planiranje i priprema za neposredni rad, valorizacije, pedagoška dokumentacija: a) makro planiranje (tromjesečno) mikro planiranje i tromjesečna valorizacija b) dnevno planiranje, dnevna valorizacija c) zapažanja o djeci i radu svakodnevno d) imenik, matična knjiga, evidencija polaska djece	250
2. Priprema prostora i poticaja: a) priprema-izrada aplikacija, sredstava, materijala, didaktičkih igračaka, uređenje centara, sakupljanje pedagoški neoblikovanog materijala	114
3. Permanentno stručno usavršavanje: a) individualno stručno usavršavanje b) stručni aktivni izvan ustanove c) odgojiteljska vijeća d) interni stručni aktivni	80
4. Suradnja i savjetodavni rad s roditeljima	60
Ukupno:	504

Organizacija rada - planski podaci za pedagošku godinu 2023./24.

MJESECI	BROJ RADNIH DANA	BROJ SUBOTA I NEDJELJA	PRAZNICI I BLAGDANI U RADNE DANE	BROJ RADNIH SATI U MJESECU	NEPOSREDNI RAD	OSTALI POSLOVI	STANKA
RUJAN	22	8	0	176	121	44	11
LISTOPAD	21	10	0	168	115,5	42	10,5
STUDENI	20	8	2	160	110	40	10
PROSINAC	21	8	2	168	115,5	42	10,5
SIJEČANJ	21	9	1	168	115,5	42	10,5
VELJAČA	20	8	0	160	110	40	10
OŽUJAK	23	8	0	184	126,5	46	11,5
TRAVANJ	19	10	1	152	104,5	38	9,5
SVIBANJ	21	8	2	168	115,5	42	10,5
LIPANJ	20	8	2	160	110	40	10
SRPANJ	21	10	0	168	115,5	42	10,5
KOLOVOZ	22	8	1	176	121	44	11
UKUPNO	251	103	11	2008	1380,5	502	125,5

Tjedna obveza od 40 sati za odgojno-obrazovne radnike strukturirana je od 27,5 sati neposrednog rada s djecom (rad u skupini, dežurstva, posjete, izleti itd.), te 12,5 sati rada na ostalim poslovima, što uključuje i stanku od 30 min. U ostale sate rada ulaze sati za planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju i savjetodavni rad s roditeljima i ostalima te poslove stručnog usavršavanja (odgojiteljska vijeća, stručni aktivni, radni dogovori, rad u timovima) a odgojitelji ih obavljaju u i izvan Vrtića.

Napomena: Godišnja satnica za pedagošku godinu 2023./24. iznosi 2008 sati za 12 mjeseci, kroz 251 radni dan. Od toga broja oduzima se satnica množena s brojem dana godišnjeg odmora svakog zaposlenika. Polazište za izračunavanje godišnje satnice je 40-satna tjedna satnica.

Radno vrijeme odgojitelja

Radno vrijeme odgojitelja organizirano je u prijedpodnevnoj i poslijepodnevnoj smjeni.

Radno vrijeme ostalih radnika

Svi radnici Vrčića imaju tjednu obvezu 40 sati rada (dnevna stanka 0,5 sati) u kojoj je uračunata tjedna stanka 2,5 sata što je zakonska obveza koja se odnosi na sve radnike.

Ravnateljica: 8:00 do 16:00 sati

Administrativni radnik, blagajnik: 5:30 do 13:30 sati

Pedagoginja: 8:00 do 15:00 sati

Kuharica I: 6:00 do 14:00 sati

Kuharica: II: 7:30 do 13:30 sati

Domar: 7 do 15 sati ili 12:00 do 20:00 po potrebi

Spremačica I.: 5:30 do 13:30 sati

Spremačica II: 12:00 do 20:00 sati

Spremačica III: 5:30 do 7:30 sati

Radno vrijeme radnika će se tijekom godine prilagođavati potrebama korisnika kao i radi unapređivanja ustrojstva rada.

Valja i dalje zadržati i raditi na postignutoj velikoj fleksibilnost u organizaciji odgojno obrazovne prakse, na dinamici aktivnosti, dolascima i odlascima djece te fleksibilnost stručnih i ostalih djelatnika u svrhu zadovoljavanja različitih potreba djece.

Bitne zadaće za unapređivanje ustrojstva rada

1. Važna zadaća bit će i ove godine praćenje primjerenosti ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje potrebama. Zalagat ćemo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršiti preraspodjelu tijekom godine u cilju što boljeg zadovoljavanja potreba djece. U vrijeme jutarnjeg okupljanja djece kada je broj djece manji radit će manji broj odgojitelja, a drugi će odgojitelji dolaziti postupno, kasnije, kako bi što duže ostajali u ustanovi kada je broj djece znatno veći.
2. Pratiti i unapređivati realizaciju redovitog programa i programa predškole.
3. Pratiti iskorištenost radnog vremena svih zaposlenika i sukladno potrebama mijenjati radno vrijeme u cilju ostvarivanja više razine kvalitete odgojno obrazovnog rada posebno u periodu prilagodbe.

4. Pratiti i unapređivati kvalitetu rada ostalih zaposlenika, s ciljem kvalitetnije realizacije zadaća Programskog usmjerenja i koncepcije razvoja odgoja i obrazovanja predškolske djece.
5. Osigurati i poboljšati organizacijsko-kadrovske uvjete rada u cilju ostvarivanja zadaća koje proizlaze iz Godišnjeg plana i programa rada.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

Uvažavajući različite potrebe i interese djece i dalje ćemo strukturirati prostor tako da sadrži raznovrsne centre aktivnosti: centar obiteljskih igara, građenja, početnog pisanja i čitanja, istraživanja, stolno manipulativnih aktivnosti, matematičkih igara, eko centra, ambulante, pošte, tržnice, banke, centar uljepšavanja, kazališta, centar za igru vodom i materijalima kao što su pijesak, zemlja, piljevina, lišće i dr. Kod formiranja centara nastojat ćemo da okruženje za življenje djece u vrtiću promovira imitaciju stvarnog života. Nastojat ćemo ostvariti raznovrsnost, raznolikost, razvojnu i individualnu primjerenost i stalnu dostupnost materijalnih poticaja. Osnovni materijali (razvojno primjerena didaktička sredstva i pomagala: standardna oblikovana sredstva i igračke za simboličke igre, ranu pismenost, istraživanje i izražavanje, nestrukturirani, prirodni i namjenski izrađeni materijali) dopunjuju se specifičnim.

U organizaciju prostora i dalje ćemo uključivati djecu čime ćemo osnaživati njihovo samopouzdanje i osjećaj kompetencije. Djeca će uvijek imati mogućnost samostalnog odabira aktivnosti i materijala, slobodan odabir partnera u igri, odabir vremena trajanja aktivnosti te slobodu izražavanja. Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara omogućavat ćemo djeci različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, te istovremeno nuditi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost.

3. 1. Prostorni kontekst

Prostorni kontekst će odražavati suvremene znanstvene spoznaje o prostoru kao trećem odgojitelju u duhu agazzijanske pedagogije.

U unapređivanju prostorno-materijalnih uvjeta rada vodit ćemo brigu o potrebama, interesima, ali i sigurnosti i zaštiti djece. Položaj centara u prostoru bit će u funkciji slobode kretanja i podržavat će grupnu igru, igru u paru, ali i samostalnu igru te potrebu za osamljivanjem. Prema načelima Agazzi metode koja kroz pedagogiju uređivačicu važnost pridaje estetskom uređenju vrtića, red i sklad ćemo postizati znakovima koji će u garderobama pomoći djeci odložiti i pronaći svoje osobne stvari, u sobama dnevnog boravka vratiti igračku na njeno mjesto („svaka stvar ima svoje mjesto“), pronaći svoje mjesto za stolom, te oznakama stopala na podu pomoći djeci pri formiranju kolone tj. „vlakića“.

Vanjski prostor – igralište

Vanjski prostori, kao i unutarnji, imaju važnu odgojno-obrazovnu funkciju. Koristiti će nam kao didaktičko sredstvo i autentični činilac odgoja, bilo u obliku spoznaje ili u funkciji formacije. Rad u vanjskom prostoru, prirodi, omogućuje razvijanje različitih vrsta izražavanja djeteta (verbalnog, manipulativnog, grafičko-slikarskog), zatim usvajanje topoloških koncepata (blizu-daleko, unutra-vani), usvajanje sposobnosti orijentacije u ambijentu koji ga okružuje, sposobnost stabilizacije dobrog emotivnog odnosa s vanjskim svijetom i usvajanje osjećaja pripadnosti. Planiramo urediti i obogatiti novim sadržajima knjižnicu na otvorenom i Agazzi zelene sobe, te oformiti prometni poligon.

3. 2. Opća i didaktička oprema

Opća oprema zadovoljava ključne kriterije: primjerenost dobi djece, funkcionalnost, sigurnost djece, fleksibilnost-prenosivost, kvalitetan i prirodan materijal, lakoća održavanja i estetski izgled, usklađenost s epidemiološkim preporukama.

Djeca imaju mogućnost fleksibilnog korištenja prostora i aktivnog sudjelovanja u njegovu mijenjanju i oblikovanju. U takvom prostoru djeca stječu sve veću samostalnost te razvijaju inicijativu za vlastite aktivnosti.

Materijali su ponuđeni djeci pregledno, logično i svrsishodno.

Didaktička sredstva i pomagala zadovoljavaju zadaće koje ostvarujemo kao i kriterije: razvojne primjerenosti, trajnosti, lakoće opažanja i privlačnosti.

Uz gotova didaktička sredstva i igračke Vrtić će u velikim količinama koristiti neoblikovani i poluoblikovani materijal kojeg će odgojitelji sakupljati s djecom.

Vanjski prostor-igralište planiramo obogatiti dodatnim spravama, dodatnim sigurnosnim podlogama ispod sprava (ove godine su postavljene ispod ljuljačke) i, ovisno o financijskim mogućnostima, natkriti terase ispred skupina.

Materijalni uvjeti, prostorni kontekst, opća i didaktička oprema u prvom redu jamči sigurnost djeteta.

Cjeloviti 10-satni program u pedagoškoj godini 2023./24. bit će financiran:

- iz sredstava proračuna Grada Križevaca,
- iz uplate roditelja korisnika,
- iz potpore ostalih zainteresiranih subjekata

I u ovoj godini nastavlja se period teške ekonomske situacije sa stalnim povećanjima troškova poslovanja, stoga ćemo i dalje raditi na racionalnom trošenju finansijskih sredstava te povećanju plaća djelatnicima.

Trajne zadaće na razini ustanove:

- + nastaviti s humanističkim vrijednostima; težište staviti na humanističke vrijednosti u življenju pozitivnih međuljudskih odnosa (strpljivost, pomaganje, odgovornost, tolerancija...),
- + fleksibilnost organizacije odgojno-obrazovnog rada,
- + provođenje istraživačkih aktivnosti u sobama dnevnog boravka, ali i na otvorenom u svrhu znanstvenog opismenjavanja djece

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Zdravlje je jedno od temeljnih prava djece. O zdravlju se, kao o pravu, počelo govoriti još 1925. u Ženevskoj deklaraciji o pravima djeteta, a zagarantirano im je Konvencijom o pravima djeteta 1989. godine. Zdravstvena zaštita djece, njega i pravilna prehrana te zdrav stil življenja sastavni su dio cjelovitog razvoja djeteta.

Mjere zdravstvene zaštite provode se prema Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (NN 105/02). Program mjera donijelo je Ministarstvo zdravstva na temelju članka 18., stavka 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97), uz suglasnost Ministarstva prosvjete i sporta.

Nastojat ćemo u nekoliko navrata tijekom dana izlaziti van prvenstveno radi zadovoljavanja potreba djece za kretanjem i kontinuiranog provođenja tjelesnog vježbanja. Igre na otvorenom u prirodnom okruženju kao i boravak na svježem zraku pozitivno će utjecati na cjelokupan psihofizički razvoj djece. Vrijeme boravka na otvorenom neće biti samo rezervirano za slobodnu igru djece, već i za promišljeno organizirane aktivnosti različitih motoričkih sadržaja, namijenjenih razvoju motoričkih sposobnosti i vještina. Posebnu pažnju usmjerit ćemo i na dječju sigurnost.

Kada govorimo o boravku na otvorenom možemo reći da je vrijeme najvažniji čimbenik, jer djeci pruža iskustvo različitih godišnjih doba. Na otvoreno možemo izlaziti u gotovo svim vremenskim uvjetima osim kada je magla, jak vjetar i jake padaline te u uvjetima izrazito visokih ili niskih temperatura.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcije.

Dječja igra je raznovrsnija u prirodnom i otvorenom prostoru, a kao slobodna i nenametnuta uči djecu upoznavanju njih samih, pogoduje rastu kreativnosti i povezanosti s drugom djecom.

Više istraživačkih studija dokazuje kako igranje s djecom na otvorenom i u prirodi djeci pruža osjećaj uravnoteženosti i tjelesnog zdravlja.

Dio motoričkih aktivnosti koje ćemo provoditi na otvorenom:

- zajedničko vježbanje djece (na igralištu povodom Hrvatskog olimpijskog dana);
- svakodnevne motoričke aktivnosti;
- šaljive natjecateljske igre djece i odraslih;
- biciklijada;
- organiziranje izleta u prirodu;

- jesenske sportske igre.

Imajući u vidu važnost motoričkih aktivnosti za predškolsko dijete, redovitim provođenjem tjelesnih aktivnosti poticat ćemo cjelovit razvoj djeteta.

Djeca od svoje najranije dobi uživaju u kretanju, kretanje je dio njihove osobnosti. Dijete pokretom istražuje, putem njega komunicira i surađuje.

Uz tjelesnu aktivnost, za pravilan rast i razvoj djeteta, jedan od ključnih čimbenika je i kvalitetna prehrana. Obroke ćemo pripremati u skladu s HACCP-om (kao što smo već spomenuli) i prehrambenim standardom za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi.

U skladu s tim vodit ćemo računa o:

- ✚ količini i kalorijskoj vrijednosti obroka (4 obroka),
- ✚ boljoj kvaliteti i raznovrsnijoj prehrani
- ✚ samoposluživanju djece već od 2. godine života,
- ✚ upotrebi posebnog pribora za jelo u svim odgojnim skupinama,
- ✚ stalno dostupnom voću u sobama na dohvat djece,
- ✚ alergijama na hranu,
- ✚ redovitim aktivnostima i utjecaju na jačanje zdravlja djece i proširenju spoznaja o tome

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Dječji vrtić Zraka sunca razvijat će svoj osobni kurikulum temeljen na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, **Pedagogiji zajedništva i Agazzi metodi.**

U odgojno obrazovnom radu pridavat ćemo važnost međuljudskim odnosima, dijalogu, prosocijalnosti, zajedništvu, uzajamnoj ljubavi temeljenoj na kršćanskim i općeljudskim vrijednostima.

Nastojat ćemo zadržati visoku kvalitetu rada, ali i unaprijediti je u onim područjima, gdje je to potrebno kako bi se podržao dječji razvoj i učenje. Odgojno-obrazovno djelovanje temeljit ćemo na humanističkim i socio-konstruktivističkim načelima, razvojno primjerenom praksi, individualiziranom pristupu i spoznaji da se učenje odvija kroz interakciju i dijalog između djece i odraslih, kao i djece međusobno, u duhu uvažavanja, poticanja i autonomije onog tko uči. Kvalitetna pedagoška praksa prepoznaje i promiče važnost uloge odgojitelja kao stručnjaka koji vode i usmjeravaju djecu dok uče i istražuju. Kroz sinergijsko djelovanje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa važno je sustavno osnaživati partnerski odnos s obitelji, koja je prvi djetetov odgajatelj, ali i s društvenom zajednicom koja je prirodno okruženje za istraživanje i učenje.

U pedagoškoj godini 2023./2024. aktivnosti smo usmjerili na:

- kulturu odgojno-obrazovne ustanove: uloga svih sudionika u stvaranju suradničkog ozračja
- postizanje više razine kvalitetne pedagoške prakse u svim odgojno-obrazovnim skupinama

5. 1. Projekti na razini ustanove

„LIVING PEACE – ŽIVI MIR“

Odgoj za mir nastavljamo aktivnostima kroz projekt Living peace. Cilj projekta je potaknuti kod djece empatiju, toleranciju i humanitarno djelovanje, pomoći im da uvide potrebe djece oko sebe, motivirati ih da svojim aktivnim djelovanjem poboljšaju kvalitetu života, osvijestiti kod djece potrebu za unutarnjim mirom i važnost njegova širenja. Razvijati prirodne interakcije s

pripadnicima različitih skupina, cijeniti razlike, prihvaćanje onoga što je različito na svjesnoj, emocionalnoj i komunikacijskoj razini.

Zadaća aktivnosti je potaknuti emocionalno uživljavanje u određenu situaciju, položaj ili problem, potaknuti na spoznavanje moralnih vrijednosti, spoznavanje ljudskih prava i temeljnih sličnosti koje postoje među ljudima. Sprečavanje diskriminacije te izloženosti utjecaju predrasuda, osjećaju manje vrijednosti i socijalne odbačenosti. Uspostavljanje pozitivne slike o sebi i pozitivne identifikacije sa svojom skupinom bez osjećaja superiornosti ili inferiornosti.

Projekt se provodi u suradnji s prof. Carlos Palma; Roland America College Kairo (Egipat), te s mnogim institucijama u svijetu.

Realizacija projekta će se odvijati kroz mnoge aktivnosti, radionice, akciju „Darujemo osmijeh gradu”, međugeneracijsko druženje prije Božića (od djece iz Vrtića i osnovne škole do štićenika staračkog doma), podjela materijala, organiziranje humanitarnog djelovanja.

Vrednovanje korisnosti programa i njegove primjene ostvaruje se analizom projekta i povratnom informacijom sudionika projekta.

PROJEKT „EMOCIJE“

Prateći i promatrajući djecu, razgovarajući s njima i slušajući ih, a u skladu s njihovim potrebama i trenutnim interesima uočili smo potrebu za projektom „Emocije“. Ovim projektom cilj nam je da djeca prepoznaju svoje trenutne emocije i otvoreno razgovaraju o njima, da prepoznaju emocije kod prijatelja i odraslih koji su u tom trenutku s njima, da uz osnovne emocije (poznate – sretan, tužan, ljut, uplašen) nauče imenovati i mnoštvo novih emocija – iznenađen, povrijeđen, ponosan, nervozan, sramežljiv, smiren, uzbuđen, ljubomoran, voljen) te da se kroz igru i zajedništvo lakše uče nositi s njima i izražavati ih na prihvatljiv način.

Biti sposoban izraziti i kontrolirati emocije na prihvatljiv način temelj je razvoja emocionalne inteligencije, jačanja otpornosti i pomaganja djeci da ostanu pribrani i kad se suoče s bolnim iskustvima.

PROJEKT „UPOZNAJ SVOJ GRAD“

Ovim projektom na razini ustanove želimo omogućiti djeci upoznavanje grada u kojem žive, stjecanje određenih znanja i predodžbi o povijesti Grada, važnijim gradskim ustanovama, osobama, tradiciji i običajima.

U sklopu ovog projekta, djeca će upoznati pojmove *grad, selo, gradonačelnik, karta grada, maketa grada*. Nastavit ćemo suradnju s poznatim, ali i upoznati neke nove institucije poput *muzeja, suda, osnovne i srednje škole*, sukladno interesima djece. Omogućit ćemo djeci da upoznaju prepoznatljive motive grada.

Zajedno ćemo upoznati kulturno povijesne znamenitosti grada, tradicijske elemente, obrte i običaje, koji su dio našeg identiteta te stvoriti osjećaj pripadnosti i ljubavi prema gradu u kojem živimo

ODGOJNE VRIJEDNOSTI

Vrijednosti se izvode iz humanističkog naslijeđa društva i civilizacije, na pojedinačnoj i društvenoj razini. One predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i potku odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja.

Vrijednosti usmjeravaju odgojno-obrazovno djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti.

U odgojno-obrazovnom radu njegovat ćemo temeljne vrijednosti *Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* usmjerene na cjeloviti osobni razvoj djeteta., a to su **znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.**

5. 3. Plan rada u mješovitim skupinama

Specifičnost našeg Agazzi vrtića jest u radu s djecom u mješovitim skupinama, ali i prema dobi djece. Djeca su podijeljena u mješovite skupine 3-6 godina, no u jednom dijelu dana djeca se dijele po skupinama trogodišnjaka, četverogodišnjaka i petogodišnjaka, kako bi radili na projektima, u skladu sa svojim interesima.

Zagovornici smo mješovitih skupina zbog veće kvalitete socijalnog učenja i bogatstva interakcija, u kojima mlađa djeca uče od starije, a starija djeca u takvim okolnostima bolje usvajaju vještine, ali i vrijednosti pomaganja i općenito empatije za one kojima je njihova pomoć potrebna.

▪ PERIOD ADAPTACIJE DJECE U VRTIĆU PREMA AGAZZI KONCEPCIJI

Kod većine djece vrtić predstavlja prvo odvajanje od roditelja, nepoznat prostor u kojem ga roditelj ostavlja nepoznatim ljudima. Svaku važnu promjenu u pojedinčevu životu prati stres zato što remeti prethodno stečene navike te prilagodba na novonastale okolnosti zahtijeva dodatne napore. Promjenom remetimo stare navike i činimo ih beskorisnima tražeći drugačija novonastaloj situaciji prilagođena ponašanja.

Prilikom promjena kod djece često dolazi do povlačenja (u nepoznatim situacijama i pred nepoznatim osobama) uz koje nas veže neugodno iskustvo.

Upravo radi toga važno je doba adaptacije djeteta u dječje jaslice, odnosno vrtić.

Za većinu djece polazak u vrtić predstavlja stres, koji se manifestira kroz niz reakcija.

U periodu prilagodbe djeca će boraviti u mješovitim skupinama (jedna jaslička i četiri vrtičke skupine) čime želimo stvoriti pozitivno ozračje u Vrtiću što sličnije obiteljskom gdje zajedno žive djeca različite dobi. Period prilagodbe će olakšati starija djeca koja brinu o mlađoj te ih usmjeravaju i pomažu im kroz svakodnevne aktivnosti. Uz njihovu pomoć, dijete će lakše pronaći prve prijatelje i uspostaviti socio-emocionalne veze. Prema Agazzi koncepciji dječji vrtić je kao velika obitelj, kao mala kuća s puno ukućana gdje se radi, kreće, posprema, razgovara, sluša, jede, iako se ponekad red poremeti nekom nenadanom situacijom, pomaže se drugima kao i u obitelji. Kako bi se postigao što mirniji suživot svih "ukućana" u Vrtiću, nastojat ćemo poticati zajedničku igru, uzajamnu pomoć i suradnju među djecom.

Organizacija okružja i prostora je neizostavni uvjet kako bi dijete bilo aktivno i osjećalo se članom jedne velike obitelji, bilo odgovorno i postalo sudionik vlastitoga rasta.

Djeca će kroz igru i razne aktivnosti te uz pomoć lika **Leptira** usvojiti Agazzi elemente:

- Upoznavanje Vrtića (unutarnji i vanjski materijalni kontekst),
- Upoznavanje svojeg znaka (odvajanje privatnih stvari od zajedničkih),
- Aktivnosti iz praktičnog života (usvajanje higijenskih normi...),
- Osiguravanje socijalnog konteksta (s vršnjacima, odraslima),
- Upoznavanje garderobe (moje mjesto, mjesto od prijatelja...),
- Svaka stvar ima svoje mjesto (vanjski red pridonosi unutarnjem miru),
- Pravilan odnos prema didaktičkim materijalima,

- Upotreba boje glasa (za stolom, na tepihu, u slobodnoj igri),
- Upotreba znakova raspoloženja (sretan, tužan, ljut),
- Pripadnost skupini,
- Starije dijete pomaže mlađem,
- Neposredan kontakt s prirodom kroz aktivnosti u vrtu.

Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost:

Odgojiteljice i stručni tim.

Realizacija:

Tijekom perioda adaptacije aktivno ćemo raditi na uspostavljanju povjerenja između novoupisane djece i odgojiteljica te razvoju pozitivnog odnosa. Djeca će upoznati unutarnje i vanjske prostore Vrtića. Aktivnosti i poticaji unutar skupina služiti će uspostavljanju pozitivnih socijalnih odnosa između djece. Odgojitelji i stručni tim vrtića prate tijek adaptacije svakog djeteta te vodimo računa o individualnim potrebama djece i o njihovim razvojnim kapacitetima.

Dostupne individualne konzultacije s odgojiteljicama i pedagogom prema potrebi.

Vremenik aktivnosti:

Rujan i listopad 2023. god.

Način vrednovanja aktivnosti i korištenje rezultata vrednovanja

Dodatna dokumentacija: fotografije, videozapisi, radovi djece, posebne bilješke, liste praćenja djece u periodu adaptacije, mape za roditelje...

Praćenjem i bilježenjem aktivnosti, prikupljanjem radova djece, dobivene rezultate iskoristit ćemo za planiranje daljnjih aktivnosti.

U nastavku rada objašnjeni su projekti i sklopovi aktivnosti odgojnih skupina. Osim osnovnih informacija o nositeljicama programa, dane su informacije o planiranim aktivnostima na razini svake odgojne skupine, materijalnim uvjetima te očekivanim ishodima.

CRVENA SKUPINA

Nositeljice programa: Ružica Bjeličić i Tea Jaki

Na osnovu Godišnjeg izvješća o realizaciji plana i programa odgojno obrazovnog rada i postignuća u prethodnoj godini kao i potreba djece, roditelja, odgajatelja pa i društva općenito, ove godine planiramo intenzivno i kontinuirano djelovanje u svrhu razvoja individualnih potencijala, interesa, sposobnosti i pozitivnih vrijednosti djece i odraslih.

Dječja prirodna znatiželja snažan je motivator njihovih aktivnosti. Istraživački duh i sklonost učenju činjenjem pokreće djecu u različite istraživačke aktivnosti od najranije dobi. Pažljivim promatranjem djece možemo vidjeti da su u neprestanom istraživačkom pohodu. Istražujući djeca razvijaju maštu, kreativnost, kompetentnost i kritičko mišljenje. Pri tom je važno imati na umu riječi A. Einsteina “mašta je važnija od znanja”, kao i drevnu mudrost da je važnije znati kako doći do znanja nego ga gomilati i s vremenom zaboraviti.

Stoga planiramo formirati istraživačko - znanstveni centar u kojem će djeca imati priliku istraživati svojstva materijala i pojava kao što su svjetlost, magnetizam, oblici, boje, proces rasta biljaka, volumen, gustoća, zvukovi, fizikalne zakonitosti i drugo prema interesu djece. Formiranje centra bi proveli u suradnji s roditeljima, profesorima osnovnih i srednjih škola te Zvezdarnicom Križevci.

Planiramo dodati nove sadržaje u Mirni kutić i tako ga upotpuniti.

S obzirom na situaciju, koju pratimo zadnjih godina i sve veći postotak djece s govornim teškoćama i stoga planiramo nastaviti raditi na prevenciji proširenjem i nadopunjavanjem Centra knjižnice, uključivanje sve djece u članstvo Gradske knjižnice Franjo Marković ili Bibliobusa, promoviranjem čitanja i pripovijedanja, uključivanjem u dodatne programe Gradske knjižnice te interakciju djece s literarnim djelima čija interpretacija, doživljavanje i razumijevanje potiče na etičke poruke i stvaralaštvo djece različitim sredstvima i materijalima te ujedno senzibiliziranje šireg društvenog okruženja za ove vrijednosti.

Uključit ćemo se u Erasmus projekt Posadi da narasteš u suradnji s Osnovnom školom Vladimir Nator i Srednjom gospodarskom školom s ciljem korištenja prirode i prirodnih vrijednosti u želji da se održi sklad i harmonija u okruženju i razvije svijest o važnosti održivog razvoja u odgoju djece.

Nastaviti ćemo produbljivanje Pedagogije zajedništva s naglaskom na Etičke vrijednosti kao što su strpljenje, pomoć, fleksibilnost, suočavanje s poteškoćama, ali i optimizam i radost.

Nastavit ćemo djelovanje u međunarodnom projektu Living Peace u suradnji s Osnovnim školama grada Križevaca kroz akcije Darujmo osmijeh gradu, posjet Domu za starije i nemoćne, uključivanje starijih građana u društveni život grada djelovati na razvoj humanih vrijednosti te u suradnji s roditeljima različitim akcijama i aktivnostima prosocijalno djelovati u zajednici.

Uključiti ćemo se u akciju prikupljanja plastičnih čepova za Udrugu za djecu i roditelje s intelektualnim teškoćama Maslačak.

Nastavit ćemo s uzgojem povrća, cvijeća, ljekovitog i začinskog bilja u vanjskom i unutarnjem prostoru te planiramo proširiti primjenu ljekovitog bilja.

Vježba je to praktičnog života u preko koje dijete kroz igru i norme ponašanja stiče dobre životne navike za sklad, rad, osjećaj dužnosti i odgovornosti .

Planiramo suradnju s Dječjim vrtićima Križevci i Mali Petar iz Svetog Petra Orehovca, Glazbenom školom Alberta Štrige.

Planiramo i izlet na razini skupine.

Slijedom svega navedenog, očekujemo od djece, roditelja i stručnjaka refleksiju i vrednovanje našeg rada, a mi odgojitelji posvetit ćemo više pažnje samovrednovanju i samorefleksiji.

PLAVA SKUPINA

Nositeljice programa: Sanja Katanec i Sanja Đurec Šafran

Osvrćući se na prošlu pedagošku godinu potrebno je nastaviti aktivnosti vezane za održivi razvoj, brigu o vrtićkom okruženju i rad u vrtu.

Planiramo kod djece razvijati vrijednosti sadržane u *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2015.): humanizam i toleranciju, odgovornost, znanje, identitet, kreativnost.

Početkom godine stvorit ćemo uvjete kako bi se novoupisana djeca što bolje prilagodila novom okruženju, upoznala sa ostalom djecom. Zajednički ćemo dogovoriti prava i obaveze, koja su nam važna za uspješnu komunikaciju.

Nastavit ćemo sa upoznavanjem Agazzi elemenata, obilježavanjem važnih datuma kroz godinu i raditi na projektu „Upoznajemo naše jezero“. Cilj projekta je da djeca upoznaju životinjski i biljni svijet jezera, a aktivnosti ćemo planirati prema interesima i potrebama djece i kronološkoj dobi djece.

Prostor skupine nadopuniti ćemo ovisno o planiranim aktivnostima potrebnim materijalima i sredstvima koji će omogućiti djeci istraživanje, manipuliranje, kretanje, surađivanje. Postojeće centre ćemo nadopuniti novim materijalima:

- centar knjižnice (zamijeniti postojeće slikovnice novima , napraviti iskaznice za djecu)
- oformiti mirni kutić (staviti jastuke, plišane igračke)

- postojeći didaktički materijal nadopuniti novim (magnetskim pločama, igrama konstruktora...)
- centar obiteljskih igara (dodati lutke, torbice, odjeću prikladnu godišnjim dobima...)
- učlaniti djecu u „Bibliobus“
- urediti kutić za likovne aktivnosti (tempere, kistovi, spužvice, vodene boje, šiljila, škarice razni papiri, kolaž...)
- prikupljati prirodne materijale koji će nam koristiti u aktivnosti

Planiramo uključiti roditelje djece u aktivnosti u skupini kroz prikupljanja didaktičkog materijala, predstavljanje zanimanja, sudjelovanja u radionici za roditelje i djecu u vrijeme adventa.

ŽUTA SKUPINA

Nositeljice programa: Andreja Skalički i Lucija Dolinšek

U ostvarivanju plana i programa u prošloj pedagoškoj godini kroz projekte „Mali koraci za održivi razvoj” i „Zdravlje, sport i ples”, razvijali smo prirodoslovne kompetencije, usvajali zdrave navike života i iskustveno stjecali spoznaje o prirodi kroz životno -praktične aktivnosti.

Ove pedagoške godine, nakon usmjerenosti ka prirodi, zdravom životu i sportu, planiramo staviti naglasak na socioemocionalni razvoj i zrelost s obzirom na dob djece.

Kroz aktivnosti i stranice „Knjige prilagodbe“ novoupisana djeca upoznat će elemente metode Agazzi. Starija djeca aktivno sudjeluju u procesu prilagodbe novoupisane djece, te se istovremeno rađaju nova prijateljstva. Naš je cilj kroz aktivnosti iz iskustvenih područja omogućiti djeci cjelovit razvoj s naglaskom na što kvalitetniju komunikaciju i izgradnju odnosa temeljenih na toleranciji i empatiji te izražavanju vlastitih i uvažavanju tuđih emocija.

Lik posrednik Leptirić Šarenčić u periodu prilagodbe pomoći će djeci da lakše uspostave pozitivan odnos s odgojiteljicama i drugom djecom, usvoje norme ponašanja, upoznaju ambijent kao i osobe koje tu rade i također sudjeluju odgoju djece. Posebnu ćemo pažnju posvetiti socioemocionalnoj dobrobiti djece. Za novoupisanu djecu stvarat ćemo ugodno ozračje u skupini koje ulijeva osjećaj sigurnosti, prihvaćanja i zadovoljstva koristeći različita sredstva i područja izražavanja (kroz likovne, glazbene, scenske, literarne, sportske i plesne aktivnosti).

Kroz različita literarna djela razvijati ćemo kod djece vrijednosti humanizma i tolerancije, doživljaj

i učenje iskustvom, osjetilima i osjećajima. Stečene doživljaje djeca će izraziti kroz različite likovne tehnike u likovnom centru što djeci omogućuje razvoj prirodne kreativnosti, te stvaralačku preradu ideja, doživljaja i načina razumijevanja.

Koristeći smjernice agazzijevske pedagogije u skupini ćemo živjeti šaljivu, veselu pedagogiju kroz igru s puno vedrine, uz oslobađanje energije na spontan način kroz pokretne, ali i mirne igre i kroz aktivnosti “umijeća malih ruku” odnosno izražavanje u spontanim crtežima i kreiranju radova upotrebom raznih materijala.

ZELENA SKUPINA

Nositeljice programa: Vesna Žuti/Marta Piškorić i Ivana Orehovački

Na osnovu analize rada i postignuća te potrebe i interesa djece u prethodnoj pedagoškoj godini, uočili smo da je kod djece potreban rad na razvoju tolerancije, strpljenja, koncentracije, prihvaćanja kritike i nepravde. Stoga ove godine planiramo aktivnosti kojima ćemo kroz igru, stvaralaštvo i druge svakodnevne aktivnosti podržati i omogućiti odgoj u smjeru navedenih aspekata.

I ove godine uvesti ćemo novoupisanu djecu u svijet Agazzi pedagogije uz pomoć lika posrednika Leptira, te se ujedno prisjetiti elemenata koji su nam važni za dobar suživot u skupini i cijeloj zajednici našeg vrtića. Tako ćemo poticati djecu na odgovornosti prema materijalnom okruženju, prema sebi i drugome te prema prirodi i njenim resursima. Unutar zajednice djeca su svakodnevno u prilici učiti o svojim pravima i pravima drugih, ali istovremeno i o obvezama, građenju kvalitetnih odnosa, komunikacije i socijalno prihvatljivom ponašanju.

Kroz projekt „Mali istraživači prirode“ tijekom godine ćemo u skladu sa godišnjim dobima razvijati kod djece istraživački duh upotrebom svih osjetila, putem agazzijanskog života u prirodi, s prirodom i za prirodu ovisno o vremenskim uvjetima kroz boravak na otvorenom (povrtnjak, cvjetnjak, voćnjak, jezero). Također, raznim istraživačkim aktivnostima tijekom boravka u sobi dnevnog boravka kroz radne i praktične aktivnosti i iskustveno učenje raznim vođenim aktivnostima.

Kroz projekt „**U svijetu bajki**“ slušanjem bajki ili priča djeca od najranije dobi razvijat će vještine govora i bogaćenje govora i rječnika. Čitajući djeci utječemo na njihov kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj. Razgovorom i raspravom o pročitanoj djeci se potiču misaone operacije, predviđanje zaključivanje i uočavanje uzročno-posljedičnih veza te se tim putem razvija i logičko razmišljanje. Kroz ovaj projekt želimo potaknuti ljubav prema knjizi, čitanju i njezinom čuvanju od najranije dobi.

Nositeljice programa: Marta Bjeličić i Marusja Mesaroš/Darinka Škrebek

Na temelju zaključaka Izvješća godišnjeg plana i programa za 2022./2023., planiramo nastaviti pozitivno utjecati na cjelovit razvoj djece te cjelokupan odgojno obrazovni rad bazirati na razvoju i poticanju pozitivnih emocija i upoznavanju i prihvaćanju neugodnih emocija djece.

Nastavit ćemo s aktivnostima iz područja održivog razvoja u sklopu projekta „Velika djela malih ruku“ čiji je cilj poticati djecu na racionalno trošenje vode, hrane i materijala za rad, stvaranje što manje smeća i otpada, te pravilno razvrstavanje za recikliranje.

Zbog većeg broja novoupisane djece ćemo staviti naglasak na aktivnosti iz područja socio-emocionalnog razvoja u sklopu projekta „Emocije“ čiji je cilj osnažiti samopouzdanje djeteta, kontrolu i izražavanje emocija, empatiju i prihvaćanje drugih.

Uvažavajući različite interese i potrebe djece, prostor ćemo strukturirati na način da sadrži raznovrsne centre aktivnosti: centar obiteljskih igara, centar liječnika, centar za istraživanje emocija (ogledalo i fotografije različitih izraza lica), centar s prirodno-neoblikovanim materijalima, glazbeni centar/zid, centar majstora, centar tržnice...

Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara djeci će se omogućiti socijalne interakcije u manjim ili većim grupama. Prostori će nuditi obilje strukturiranih i nestrukturiranih materijala koji će poticati na sudjelovanje u istraživanju.

U ostvarivanju planiranog surađivat ćemo ponajviše sa roditeljima oko obogaćivanja centara, poticanju i predlaganju aktivnosti za postavljanje granica u odgoju i poštivanju pravila te osamostaljivanju djeteta.

5. 2. Obogaćivanje odgojno obrazovnog procesa obilježavanjem važnih datuma i blagdana, radosnim zbivanjima u vrtiću i izvan njega, gostovanjima vanjskih izvođača, posjetima i izletima.

Vremenik aktivnosti:

RUJAN

- Prilagodba djece na nove uvjete, adaptacija novoupisane djece, međusobno upoznavanje, biranje novoga znaka

- Zajednički dogovor pravila ponašanja
- 7. 9. Dan Hrvatskih voda - globus – razgovor o tome gdje se sve voda nalazi, razne priče, pjesmice i dr. aktivnosti na temu
- 23.9. - prvi dan jeseni - istraživačko spoznajne aktivnosti na temu jeseni: vaganje, mjerenje, rezanje, sipanje, šetnje, praćenje promjena u prirodi, uočavanje boja jeseni, jesenskih plodova, čišćenje bundeva od koštica, priprema juhe od bundeve, likovne aktivnosti na temu, pjesme, priče, slikovnice, igrokaz, boje, oblici, ...

LISTOPAD

- Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba - razgovor o bakama i djedovima, briga za starije i suradnja na daljinu s domom za starije i nemoćne
- Dječji tjedan - slikovnice, pjesmice s naglaskom na dijete, zajedničke igre, likovno izražavanje, razgibavanje i briga o zdravlju, igra, ideje
- 15.11. Mjesec Hrvatske knjige – upoznavanje i važnost slikovnica kroz čitanje, razmišljanje i razgovaranje, izrada slikovnice na temu
- 17.10. Dani kruha i zahvalnosti za plodove jeseni - istraživačko spoznajne aktivnosti (sastojci za pripremu kruha), mijesimo tijesto, pjesmice s pokretima, likovno izražavanje, prepoznavanje važnosti kruha kroz razgovor i priče
- Svjetski dan jabuka - šetnja do voćnjaka s jabukama, isprobavanje različitih vrsta jabuka, likovne aktivnosti, priprema kolača od jabuka
- 31.10. Svjetski dan štednje - razgovor, izrada kasica

STUDENI

- 1.11. Svi sveti – paljenje svijeća za sve one koji nisu više s nama
- Međunarodni dan dječjih prava - sadržaji i aktivnosti koje će pomoći djeci da upoznaju svoje mogućnosti i ograničenja kako bi razvili pozitivne osobine ličnosti, upoznavanje s pravima i obvezama u vrtiću i kod kuće
- Zvuk i glazba - upoznavanje različitih instrumenata, slušanje glazbe, prepoznavanje i oponašanje različitih zvukova iz prirode, pokreta, izrada glazbala od neoblikovanih materijala

PROSINAC

- 6.12. Sveti Nikola – izrada čizmica, priče i slikovnice, pjesme, likovno izražavanje, darivanje ručno napravljenih uspomena, igre u dvorištu
- Kultura darivanja – sakupljanje slatkiša i igračaka za djecu u potrebi

- Advent - izrada adventskog vijenca, paljenje svijeća, pano „Dobra djela“
- 21.12. Prvi dan zime – uočavanje promjena u prirodi, razgovor o životinjama koje spavaju zimski san, likovne aktivnosti sa zimskim motivima (pahuljice, snjegović, zimska odjeća i obuća...), igre u dvorištu
- 13.12. Sveta Lucija - sijanje pšenice
- 25.12. Božić – izrada božićnih ukrasa, ukrašavanje sobe dnevnog boravka, kićenje bora, priče, slikovnice, pjesme na temu

SIJEČANJ

- 1.1. Nova godina i Svjetski dan mira
- 10.1. Svjetski dan smijeha – pričanje šala, pjesmice, upoznavanje različitih osjećaja i aktivnosti temeljene na sposobnosti prepoznavanja istih, emocije i boje, zajedničke igre (Semafori, Najljepši kip, Trči maca...), igre u dvorištu
- Dijelovi tijela – prepoznavanje i imenovanje dijelova tijela kroz igru, pjesmice, priče, ples i boravak u prirodi
- Geometrijski likovi – likovne i taktilne aktivnosti za upoznavanje osnovnih geometrijskih likova i tijela

VELJAČA

- 14.2. Valentinovo – pričanje priča o prijateljstvu, izrada i predaja čestitki prijatelju, oblikovanje i značaj simbola srca, glazbene i ritmičke aktivnosti
- Maškare – izrada maski, pričanje o običajima, priprema krafna, čitanje slikovnica i učenje pokladnih pjesama, šetnje

OŽUJAK

- 21.3. Prvi dan proljeća – priče, slikovnice, istraživačke aktivnosti, promatranje promjena u prirodi, šetnje, likovne aktivnosti s proljetnim motivima, vjesnici proljeća, pjesmice, sadnja cvijeća
- 19.3. Dan očeva – moj tata, pjesme, stihovi, izrada čestitke
- 22.3. Svjetski dan voda – istraživačko spoznajne aktivnosti s vodom, promatranje što pluta, a što tone, prelijevanje, osvježivanje vrijednosti vode i njene štednje
- 27.3. Svjetski dan kazališta – lutkarska predstava
- izlet mješovitih skupina

TRAVANJ

- 7.4. Dan zdravlja – briga o sebi i svome zdravlju, suradnja s medicinskom sestrom, priprema zdravih obroka na kreativan način, igra odvajanja zdrave – nezdrave hrane, vježba, šetnje, igre u dvorištu
- Uskrs – običaji vezani uz blagdan: vuzmica, bojanje jaja, potraga za jajima (igra u dvorištu), Uskrsni zec, priče i slikovnice, pjesme, igrokaz, izrada čestitki, likovne aktivnosti
- 22.4. Dan planeta zemlje – kroz različite priče, slikovnice i aktivnosti osvijestiti kod djece važnost očuvanja našeg planeta, na koji način možemo pridonijeti zdravlju Zemlje, listanje enciklopedija, odvajanje otpada – recikliranje

SVIBANJ

- Majčin dan – priče, pjesme, stihovi, izrada poklona za mame
- 3.5. Svjetski dan Sunca – važnost planeta, oblikovanje sunca uz tehniku kaširanja,
- 29.5. Svjetski dan sporta – važnost vježbanja, tjedan posvećen sportu i rekreaciji, upoznavanje različitih vrsta sportova kroz igru i boravak na zraku, natjecateljske igre, psihomotoričke aktivnosti

LIPANJ

- Igre i aktivnosti na dvorištu
- Zajedničko druženje na kraju pedagoške godine
- Ispraćaj predškolaca i završno druženje
- 21.6. Prvi dan ljeta – uočavanje promjena u prirodi, slikovnice, pjesme, ljetne aktivnosti, idemo na more
- 21.6. Svjetski dan glazbe – pjesma, ples, pokret, upoznavanje glazbenih instrumenata

5. 4. Program rada po dobnim skupinama prema Agazzi koncepciji

- **PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U TREĆOJ GODINI ŽIVOTA**

Razdoblje: siječanj - svibanj

Odgoviteljice: Lucija Dolinšek i Ružica Bjeličić

CILJ: Kroz projekt ćemo nastojati zadovoljiti iskazane interese i potrebe djece tijekom radionica za promatranje. Djecu ćemo poticati da kroz maštu prevladaju strah od napuštanja, steknu povjerenje u vlastite sposobnosti, istražuju i prihvaćaju nove situacije, razviju samostalnost i interakciju s drugima te istodobno postaju svjesni svog tijela i svog identiteta te upoznaju emocije i osnovne boje.

Razvojne zadaće po iskustvenim područjima:

TIJELO I POKRET

- razvoj sposobnosti prepoznavanja dijelova tijela
- razvoj sposobnosti izvršavanja pokreta fine motorike (koordinacije očiju i ruku)
- razvoj sposobnosti oponašanja položaja i kretnji
- razvoj sposobnosti izvršavanja postavljenih zadataka
- razvoj sposobnosti skladnog djelovanja psihe i motorike pri prevladavanju strahova, nervoze, govornih teškoća, poremećaja u ponašanju

GOVOR I RIJEČ

- obogaćivanje rječnika
- pravilna artikulacija glasova
- razvoj sposobnosti slušanja i razumijevanja sadržaja kratke priče
- razvoj sposobnosti komunikacije govorom
- razvoj sposobnosti izražavanja osjećaja i potreba riječima
- razvijanje sposobnosti prepričavanja priče

PROSTOR-RED -MJERA

- razvoj sposobnosti prepoznavanja osnovnih boja (crvena-plava-žuta)
- razvoj sposobnosti povezivanja boja s predmetima
- razvoj sposobnosti razumijevanja količinskih odnosa,(puno-malo, visoko-nisko) vremenskih odnosa (prije-poslije) i prostornih odnosa (unutra-vani, gore-dolje)

STVARI - VRIJEME - PRIRODA

- razvoj sposobnosti istraživanja i zapažanja uporabom svih osjetila
- razvoj sposobnosti izvršavanja jednostavnih radnji rukama
- razvoj sposobnosti istraživanja i zapažanja osjetilima
- stjecanje iskustva korištenjem prirodnih i otpadnih materijala

PORUKE- OBLICI -SREDSTVA

- razvoj sposobnosti uporabe različnih izražajnih sredstava (voda ,brašno, tempera na rukama, pjena)
- razvoj sposobnosti služenja različitim slikarskim tehnikama (kistom, spužvom, bojom za prste)
- razvoj sposobnosti trodimenzionalnog oblikovanja različitih materijala
- razvoj sposobnosti identifikacije s pozitivnim junacima
- razvoj sposobnosti povezivanja mimičko-gestualnog s govornim jezikom

JA I DRUGI

- razvoj sposobnosti usvajanja temeljnih načela i zajedničkih normi ponašanja
- razvoj sposobnost privođenja kraju zadane radnje
- razvoj kvalitetnih odnosa dijete/dijete, dijete/odrasli
- razvoj sposobnosti sudjelovanja u grupnoj igri
- razvoj sposobnosti samostalnog organiziranja igre
- razvoj sposobnosti prevladavanja strahova (napuštenost, samoća, mrak..)

Praćenje i vrednovanje:

- svakodnevno praćenje kroz aktivnosti i prikupljanje informacija dobivenih od djece
- foto-dokumentiranje aktivnosti i prikupljanje dječjih radova
- izrada osobne knjige za svako dijete, od materijala prikupljenih tijekom godine

Materijali i sredstva:

- materijali za psihomotoriku
- senzomotorički materijali
- materijal za likovne aktivnosti (tempere, vodene boje, razni kistovi, flomasteri, paste, olovke u boji ,plastelin)
- slikovnice, priče, pjesme i priče vezane uz temu
- prirodni materijali (razne sjemenke, plodovi, lišće i sl.)
- fotoaparati, računalo
- didaktički obrasci

▪ PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U ČETVRTOJ GODINI ŽIVOTA

Razdoblje: siječanj - svibanj 2024.

Odgojiteljice: Marta Piškorić i Tea Jaki

CILJ: s naglaskom na što kvalitetniju komunikaciju i izgradnju odnosa temeljenih na toleranciji i empatiji te izražavanju vlastitih i uvažavanju tuđih emocija omogućiti cjelovit razvoj djeteta kroz aktivnosti iz iskustvenih područja

Razvojne zadaće kroz iskustvena područja:

TIJELO I POKRET

- razvijanje vidno - manualnih vještina
- razvoj fine motorike
- praćenje pokreta na određeni zvučni znak
- psihomotoričke sposobnosti (ravnoteža, koordinacija, brzina)

GOVOR I RIJEČ

- razvijanje međusobne komunikacije i slušanje drugih
- praćenje priče i aktivno sudjelovanje u interpretaciji
- poticanje govornog izražavanja punim rečenicama
- omogućiti djeci govorno izražavanje vlastitih doživljaja i emocija

PROSTOR – RED - MJERA

- poticanje dosljednosti i strpljivosti u radu
- razvoj klasifikacije prema karakteristikama (obliku, boji, veličini...)
- uočavanje suprotnosti
- uočavanje sličnosti i razlika među skupovima

STVARI – VRIJEME - PRIRODA

- poštivanje prirode koja nas okružuje
- uočavanje uzročno – posljedičnih veza kroz promjene u prirodi kao i što iza čega slijedi po događajima vezanim uz godinu
- otkrivanje onog dobrog u sebi i drugima i vrijednog poštovanja u svemu što živi

PORUKE – OBLICI - SREDSTVA

- razvoj sposobnosti završetka postavljenog zadatka
- pronalaženje različitih načina za korištenje materijala
- razvoj likovnog i glazbenog stvaralaštva
- razvoj sposobnosti usvajanja izražajnih mogućnosti boje, zvuka, mirisa
- razvoj glumačkih sposobnosti te komunikacijskih vještina u igri uloga

JA I DRUGI

- razvoj sposobnosti prepoznavanja i izražavanja emocija (sreća, tuga, ljutnja, strah)
- razvoj osjećaja zajedništva, ljubavi, prijateljstva i mira
- razvoj sposobnosti uočavanja prihvatanja i uvažavanja različitosti
- razvoj sposobnosti suživota s drugima u pomaganju, povjerenju i suradnji
- sposobnost poštivanja društveno prihvatljivog ponašanja u igri i aktivnostima

Praćenje i vrednovanje:

Rad planiramo na prepoznavanju, praćenju i planiranju individualnih razvojnih potreba i interesa djece s naglaskom dokumentiranja aktivnosti djece i odgojno obrazovnog procesa te izradom osobne knjige za svako dijete.

▪ PROGRAM RADA PO DOBNIM SKUPINAMA ZA DJECU U PETOJ GODINI ŽIVOTA

Razdoblje: siječanj-svibanj

Odgoviteljice: Sanja Katanec i Ivana Orehovački

Program će biti realiziran nakon radionica za promatranje interesa i potreba djece te će se nadovezati na prošlu godinu.

Cilj: Razvoj cjelovite osobnosti djeteta s naglaskom na senzomotorički razvoj i senzornu integraciju te suradničkog ponašanja među djecom.

Razvojne zadaće po iskustvenim područjima:

TIJELO I POKRET

- dati prostor djetetovoj potrebi za kretanjem kroz slobodno stvaralačko izražavanje pokretom u igrama mimike i plesa te tako utjecati na isto.
- utjecati na vezu emocija – pokret.
- utjecati na razvoj fine motorike, te okulomotorne koordinacije.
- znati organizirati pokrete vlastitog tijela prema prostoru u kojem se nalazimo
- razvoj sposobnosti komunikacije pokretom i oponašanja pokretom
- sposobnost pronalaženja najučinkovitije motoričke vještine u postizanju cilja
- razvoj sposobnosti usklađivanja očiju i ruku
- razvoj psihomotoričkih sposobnosti (ravnoteža, koordinacija, brzina)
- razvoj senzoričkih vještina i preciznosti

GOVOR I RIJEČ

- razvijati umijeće slušanja drugoga kao preduvjet dobre komunikacije
- govorenjem pred skupinom utjecati na razvoj dječjeg samopouzdanja
- usvajanje kulturnih obrazaca bontona (molim, hvala, izvoli, oprosti)
- poticanje govornog izražavanja punim rečenicama kao i govornog izražavanja o svojem stanju i emocijama te uživljanje u emocije drugih
- razvoj sposobnosti izvlačenja novih izraza i značenja iz iskustva

PROSTOR, RED I MJERA

- razvoj sposobnosti razrade plana aktivnosti
- razvoj sposobnosti razvrstavanja materijala
- utjecati na dječju pažnju i mogućnost da slijedi upute te razumije i poštuje pravila igre
- praktičnim vježbama i u igri utjecati na razvoj klasifikacije, serijacije i konzervacije kod djece

- razvijati sposobnost brojanja, te sposobnost uočavanja manjeg ili većeg među sličnim, a različitim skupovima

STVARI, VRIJEME I PRIRODA

- utjecati na sposobnost shvaćanja vremenskog slijeda
- uočavanje uzročno-posljedičnih veza u prirodi kao i što iza čega slijedi po događanjima vezanim uz godinu
- razvoj sposobnosti iznalaženja različitih načina upotrebe materijala

PORUKE, OBLICI I SREDSTVA

- razvoj likovnog senzibiliteta za različita sredstva i materijale kroz različite likovne tehnike kao i sposobnost pravilne upotrebe istih
- povezati glazbeno i likovno, omogućiti djeci da doživljaj glazbe interpretiraju likovnim sredstvima
- razvijanje senzibiliteta za različite načine prenošenja neke poruke (mediji)
- razvoj glumačkih sposobnosti te komunikacijskih vještina u igri uloga
- razvoj sposobnosti ekperimentiranja s izražajnošću različitih materijala
- razvoj sposobnosti usvajanja izražajnih mogućnosti boje , zvuka, mirisa.
- razvoj sposobnosti prerade i organizacije osjetne percepcije
- povećati učestalost i trajanje reakcije prilagodbe na senzorne podražaje

JA I DRUGI

- razvoj sposobnosti podjele osobnih interesa s grupom, razvoj pripadnosti grupi
- razvoj koncentracije i pažnje
- sposobnost poštivanja reda u razgovoru i aktivnostima, spremnost da se odgodi vlastita potreba za nešto reći kao i želja da se sasluša prijatelja prije sebe

- prevladavanje egocentričnosti mišljenja – razvoj empatije i sposobnosti osjetiti kako se osjeća onaj drugi
- umijeće ljubavi i kultura davanja – spremnost odreći se nečeg radi drugoga

Praćenje i vrednovanje:

- svakodnevni zapisi o aktivnostima i ponašanju djece
- fotodokumentacijom
- osobne knjige

▪ ODGOJNO OBRAZOVNI RAD ZA DJECU PRIJE POLASKA U ŠKOLU, PROGRAM PREDŠKOLE

Razdoblje: listopad - svibanj

Odgojiteljice: Sanja Đurec Šafran i Andreja Skalički

Pripremanje djeteta za školu počinje od najranije dobi, ali se o njoj najviše govori u godini pred polazak u školu. Spremnost djeteta se očituje u izgradnji njegove osobnosti i odgovornosti, izgradnji humanističkih vrijednosti, te usavršavanju vještina nužnih za dobar početak osnovnog školovanja.

„Program predškole je obvezni program odgojno- obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.” (Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole, NN 107/2014.,članak 1, stavci 1 i 2)

U skladu s Pravilnikom o sadržaju i trajanju predškole, započet ćemo s provođenjem Programa predškole 2.listopada 2023.godine u trajanju od 250 sati. Po toj osnovi nužno je postaviti odgovarajući program koji će ciljevima i zadacima upotpuniti redovni program koji se u vrtiću provodi, a u novim aktivnostima omogućiti djeci stjecanje temeljitijih vještina, navika i spoznaja koje će im olakšati uključivanje u školu te uspješno usvajanje novih znanja i vještina.

Prema Pravilniku (NN 107/2014., članak 2, stavak 4) kompetencije koje dijete u godini prije polaska u osnovnu školu treba steći i/ili unaprijediti odnose se na:

- komunikaciju na materinskom jeziku
- elementarnu komunikaciju na stranim jezicima

- matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
- digitalne kompetencije, početna znanja iz područja informacijsko-komunikacijske tehnologije
- učiti kako učiti
- socijalne i građanske kompetencije
- . inicijativnost i poduzetništvo
- kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje posebno ističe razvoj nabrojanih kompetencija koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih (osobito razvoja samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi).

Cilj programa predškole je svakom djetetu tijekom godine dana prije polaska u školu omogućiti optimalne uvjete za potpun i skladan razvoj njegove osobnosti, razvijanje i unaprjeđivanje kompetencija, zadovoljavanje interesa, stjecanje spoznaja i komunikacijskih vještina koje će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života i rada u školskom okruženju.

Zadaci programa predškole odnose se na razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina i stjecanje kompetencija potrebnih za nove oblike učenja, unaprjeđivanje komunikacije na materinjem jeziku, te poticanje dječjeg interesa za elementarnu komunikaciju na stranim jezicima, razvijanje predčitalačkih vještina, sposobnost verbalnog izražavanja te korištenje drugih oblika neverbalnog izražavanja (glazbeni, likovni, ples, mimika), poticanje i osvještavanje glasovne strukture riječi te razvijanje slušne osjetljivosti, razvoj predmatematičkih sposobnosti te spoznaja o osnovama elementarne matematike o zakonitostima u prirodnom okruženju i odnosima u društvu, razvoj okulomotorne koordinacije i fine motorike provođenjem grafomotoričkih vježbi i ostalih predvježbi za pisanje, razvoj kreativnog mišljenja i kreativnog rješavanja problema, kognitivni razvoj i kooperativno učenje te razvoj misaonih procesa kroz projekte.

Organizacijski oblik programa bit će fleksibilan s obzirom na planirane zadatke i aktivnosti, što znači da će se tijekom dana moći po potrebi organizirati u dva dijela (prijepodne i poslijepodne) u kraćem vremenskom trajanju, a u pojedinim situacijama (posjeti, kazališne predstave, izleti ,...) i duže od predviđenog dnevnog trajanja. Fleksibilnost će biti nužna s obzirom na zahtjeve programa, ali uz obavezno uvažavanje dječjih psihofizičkih mogućnosti. Tijekom pedagoške godine program će provoditi odgojiteljice u prostoru Žute skupine. Posebnu pažnju posvetit ćemo organizaciji prostornog konteksta s obzirom na to da je iskustveno učenje dominantan oblik učenja djece predškolske dobi.

Materijalni uvjeti

Program predškole provodit ćemo u dvije sobe dnevnog boravka primjereno opremljenog rad s djecom u godini prije polaska u školu i sportskoj dvorani vrtića. Uz ovaj prostor koristit ćemo i vanjski prostor vrtića.

Predviđeni materijali za aktivnosti i poticanje razvoja

- predčitačke i matematičke vještine: radni listići, crtančice, slikovnice, enciklopedije, fotomaterijali, ...
- grafomotorika : radni listići, crtančice, bojanke
- manipulativno – istraživačke aktivnosti: magneti, vage, mjerni instrumenti, ...
- igre građenja i konstruiranja: lego sistemi, prirodni materijali,...
- glazbeno izražavanje i stvaralaštvo: udaraljke, šuškalice, zvečke, cd-i...
- psihomotorni i tjelesni razvoj: spužvasti elementi, čunjevi, uže, klupa, lopta, štapovi, strunjače,...
- likovno izražavanje: tempere, vodene boje, pastele, ljepilo, škare, papiri raznih veličina, razni pedagoški neoblikovani materijali,...

Zadatak je odgojitelja da pripremi pozitivno ozračje u sobi dnevnog boravka i vlastitu radost prenese na dijete i tako proces učenja učini uzbuđljivim i važnim. Važno je da usmjerava dječju aktivnost i potiče daljnje razmišljanje i učenje. Odgojitelj je pomagač u igri, učenju i razvoju djeteta. Razvoj djece ćemo pratiti kroz radove djece, foto i video zapise kako bi roditelji imali uvid u odgojno – obrazovni rad i napredak njihovog djeteta.

Razvojne zadaće za djecu u godini pred polazak u školu:

- komunikacija na materinskom jeziku
- poticanje različitih oblika izražavanja i stvaranja
- poticanje uporabe govora, neverbalnih oblika komunikacije, te monološkog govora (opisivanje, prepričavanje, pričanje)
- razvijanje slušne pažnje i aktivnog slušanja
- poticanje korištenja novih riječi te prošlog i budućeg vremena
- razvijanje glasovne (fonološke) svjesnosti
- razvijanje pravilnog izgovora glasova i rečenica
- razvijanje pozitivnog odnosa prema knjizi i usvajanjem novih priča i pjesmica

Tijekom cijele godine poticati ćemo cjelovit razvoj djece i razvijati 8 ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje djece:

komunikacija na materinskom jeziku

- usmeno izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima
- razvoj svijesti djeteta o utjecaju jezika na druge i potrebi uporabe jezika na pozitivan i društveno odgovoran način

elementarna komunikacija na stranim jezicima

- uočava razliku između materinskog i stranog jezika, pokazuje interes za aktivnosti na stranom jeziku, prepoznaje „po sluhu” nekoliko (2-3) stranih europskih/svjetskih jezika
- poznaje (može i koristiti) nekoliko stranih riječi na jednom od stranih jezika , npr. pozdravi na engleskom

matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju

- spontani interes za aktivnosti proučavanja i istraživanje prirode
- poznaje i imenuje barem 10 boja- vrtićka „norma” (4-6 osnovnih = opća norma),
- poznaje i razumije neke pojmove – razlike/sličnosti, analogije, suprotnosti (u skladu s iskustvom, npr. živo/neživo, životinje/biljke, voće/povrće, toplo/hladno, gore/dolje, mama/tata...)
- mehanički broji preko 31 – većina djece (opća norma = 20)
- može napamet izračunati u skupu do 5 za jedan manje ili više

digitalne kompetencije, početna znanja iz područja informacijsko- komunikacijske tehnologije

- ima osnovna znanja o suvremenoj tehnologiji (zna imenovati, zna čemu služi računalo/ miš/tipkovnica, televizor, foto-aparat, kalkulator, itd.)
- elementarno je osposobljeno za odgovorno korištenje računala (odnos prema računalu, izbor sadržaja)

učiti kako učiti

- njegovanje i razvijanje pozitivne slike o sebi
- poticanje samostalnosti prema načelu: pomози mi da to učinim sam
- razvijanje pozitivnih odnosa prema radu(radne navike)
- razvijanje sposobnosti realnog procjenjivanja vlastitih mogućnosti i podnošenja neuspjeha

- razvijanje kompetentnosti, odgovornosti i samokontrole
- razvijanje sposobnosti i spremnost na učenje
- razvijanje sposobnosti rješavanja problema
- razvijanje vještine pamćenja
- razvijanje sposobnosti složenih misaonih operacija (klasifikacija, zaključivanje, uzročno-posljedične veze i odnosi)

socijalne i građanske kompetencije

- razvijanje samostalnosti u aktivnostima koje djetetu omogućavaju očuvanje kvalitete života i zdravlja
- razvoj samostalnosti u komunikaciji s poznatim i nepoznatim osobama
- razvijanje empatije prema ljudima oko sebe, pogotovo prema drugoj djeci
- razvijanje altruističnog ponašanja
- razvijanje suradničkih odnosa, međusobnog poštovanja i pomaganja drugima(mlađima, vršnjacima i starijima)
- učenje dobrim socijalnim odnosima (zahvalnost, opraštanje, altruizam, optimizam,...)
- poticanje učenja nenasilnih rješavanja konflikata i sukoba
- odgoj za održivi razvoj
- razvijanje sposobnosti opažanja vanjskog svijeta (veličine, udaljenosti, oblici, boje, mirisi, zvukovi)
- razvijanje sposobnosti vremenske i prostorne orijentacije
- razvijanje sposobnosti klasifikacije na osnovu bitnog ili nekog drugog svojstva
- razvijanje spoznaje o opasnostima na putu od kuće do vrtića i u šetnji
- poticanje potrebe djeteta za najrazličitijim oblicima izražavanja
- razvijanje korištenja pojmova lijevo -desno
- poticanje i razvijanje prometne kulture

inicijativnost i poduzetništvo

- prepoznaje svjesno je svojih „jakih strana” i interesa i njihove korisnosti za zajednicu
- spontano iskazuje inicijativu za organiziranje i provedbu aktivnosti u kojima dolaze do izražaja njegove pozitivne značajke (sposobnosti, interesi, vještine) – pozitivna afirmacija
- sposobno je anticipirati dobrobit skupine (svoje ili bilo koje skupine izvan vrtića) i organizirati aktivnosti koje doprinose boljitku zajednice

kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi

- poticanjem osnovnih potreba razvijati cjelokupnu muskulaturu djeteta
- razvijanje sposobnosti taktilnog osjeta i orijentacije u prostoru i vremenu u odnosu na vlastito tijelo
- razvijanje sposobnosti i ravnoteže
- rad na razvoju tjelesne izdržljivosti
- ovladavanje vještinama održavanja osobne higijene
- usvajanje kulture blagovanja jela
- spoznaja potrebe prihvaćanja zdrave prehrane
- u međusobnim sukobima poticati primjenu određene vrste društveno prihvatljivih ponašanja (strpljivost, čekanje na red , sputavanje ljubomore,...)
- razvijanje razumijevanja doživljaja književnih, scenskih, likovnih i glazbenih djela
- poticanje trodimenzionalnog likovnog izražavanja raznim likovnim tehnikama
- poznaje neke osnovne vrednote i tekovine svog grada i iskazuje poštovanje prema vlastitoj i drugim kulturama
- razvoj svijesti o potrebi očuvanja okoliša

Oblici rada koje ćemo provoditi uključivat će zajednički rad u skupini, rad u manjim skupinama, rad u parovima i individualni rad . Materijali i igračke bit će dostupni djeci kako bi se poštivalo načelo slobodnog izbora.

Vrednovanje programa

Vrednovanje i dokumentiranje realizacije programa vršit će odgojitelji koji provode program, stručni suradnici i ravnatelj svakodnevnim promatranjem djece u igri i interakciji s drugima , u različitim aktivnostima, preko izrade osobnih i zajedničkih knjiga i panoa, rješavanjem radnih listova te ispunjavanjem obrazaca za procjenu ponašanja i razvoja djece predškolske dobi. Prikupljanje podataka također će se vršiti foto zapisima, prikupljanjem izjava djece i dječjim izričajima, dječjim uradcima nastalim u različitim aktivnostima, izradom plakata, opservacijom postignuća djece.

Plan aktivnosti

MJESECI	OBILJEŽAVANJE, AKTIVNOSTI, GOSTOVANJA, SVEČANOSTI, IZLETI, ODLASCI U PRAVE ŽIVOTNE SITUACIJE
rujan	-proslava svetkovine Sv. Marka Križevčanina- obilazak kapele sv. Marka Križevčanina -obilježavanje dana policije i zaštitnika policije Mihovila- obilazak policijske postaje
listopad	-Tjedan djeteta -obilježavanje Dana zahvalnosti za plodove zemlje - suradnja sa astronomskim društvom Perzeidi” – posjet zvjezdarnici
studeni	-Gradske sportske igre -sudjelovanje na Obrtničkom i gospodarskom sajmu
prosinac	-akcija „Darujemo osmjeh gradu“ -„Međugeneracijsko druženje“
siječanj	-obilježavanje Svjetskog dan mira
veljača	-sudjelovanje u fašničkoj povorci
ožujak	-izlet
travanj	-obilježavanje Dana grada Križevaca-sudjelovanje u 25.utrci ulicama grada -sudjelovanje u obilježavanju Dana planeta Zemlje
svibanj	-sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića -obilazak OŠ „Vladimir Nazor“ i OŠ Ljudevita Modeca -završna svečanost polaznika programa predškole
lipanj	-sudjelovanje u akciji spretnosti u vožnji „Sigurno i vješto u prometu“ - sudjelovanje na Malom križevačkom spravišću - ljetovanje djece na Pagu

5. 5. Kraći programi

▪ **PLAN I PROGRAM RADIONICE ENGLESKOG JEZIKA ZA 2023./2024. GODINU**

Engleska igraonica s radom započinje od 01.10.2023. godine, dva puta tjedno (utorkom i četvrtkom) poslijepodne u trajanju od 45 min., i u njen su rad uključena djeca u dobi od 5-6 godina.

CILJ je poticati učenje engleskog jezika kao stranog jezika, ljubav za engleski jezik i njegovu aktivnu primjenu u svakodnevnim igrama i aktivnostima, te upoznavanje elemenata kulture engleskog govornog područja.

Planirane ZADACÉ su:

- razvijati interes i pozitivnu motivaciju (ljubav) za početno učenje engleskog jezika
- -poticati dijete na slušanje, razumijevanje i komuniciranje na engleskom jeziku u spontanim i planiranim aktivnostima
- poticati dijete na različite oblike kreativnog izražavanja i stvaranja
- razvijati osjećaj sigurnosti i samopouzdanja u spontanom izražavanju na engleskom jeziku
- utjecati na smanjenje straha od komunikacije i društvene procjene radeći na socijalizaciji s vršnjacima
- razvijati interes djeteta za druge ljude i zemlje postupnim uvođenjem u svijet strane kulture.

Program će se ostvarivati na hrvatskom jeziku s postupnim rastom udjela stranog jezika kroz odgojno-obrazovne poticaje i aktivnosti. Komunikaciju na stranom jeziku ćemo ostvarivati spontano i opušteno uporabom stranog jezika u prirodnim, životnim situacijama, te kroz organizirane aktivnosti u manjim skupinama.

Djeca će igrajući se u opuštenoj atmosferi imati priliku postupno usvajati vokabular i jezične strukture koje će primjenjivati u svakodnevnim situacijama, kao npr.: pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje u svojoj okolini, imenovanje dijelova tijela, imenovanje odjeće, opisivanje vremena— Jezične i gramatičke strukture djeca će moći usvajati kroz razne pjesmice, brojalice, priče, slikovnice i raznovrsne igre i dramatizacije.

Program će obuhvaćati slijedeće tematske cjeline:

1. All about me,
2. Me and my family

3. My home
4. Me and my friends, toys and play time
5. Concepts (Colours, numbers, shapes, size and quantity, Time related terms)
6. The world around us (Food, Animals, Plants, Weather)
7. Traffic
8. Busy people
9. Activities for special occasions.

Tematske cjeline neće biti strogo strukturirane. Njihova primjena slijedit će i prirodni tijek razvoja, odgoja i učenja djeteta predškolske dobi u konkretnom prirodnom okruženju.

Željeni obrazovni ishodi nakon što djeca prođu program su sljedeći:

RAZUMIJEVANJE

SLUŠANJE – dijete će razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na njega, njegovu obitelj i neposrednu konkretnu okolinu ako sugovornik govori polako i razgovijetno.

ČITANJE – dijete će moći prepoznati imena i riječi na plakatima i slikama koje vidi u javnosti.

GOVOR

GOVORNA INTERAKCIJA – dijete će moći voditi jednostavnu konverzaciju, postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o dobro poznatim temama ili da bi zadovoljilo svoje potrebe

GOVORNA PRODUKCIJA – dijete će moći koristiti jednostavne fraze i rečenice da bi opisalo gdje živi i s kim

PISANJE

PISANJE – ako pokaže interes za pisanje, moći će napisati kako se zove, gdje živi, napisati kratku poruku

MATERIJALNI UVJETI

- „ENGLISH CHART“ – kolica sa različitim didaktičkim materijalima i slikovnicama na engleskom
- DIDAKTIKA – didaktičke igračke i materijali (razne didaktičke igre, slagarice, memory, lotto puzzle, domino...)
- KNJIGE ZA DJECU, FLASH CARDS, DVD-i, CD-i, POSTERI

PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Kontinuirano praćenje i promatranje svakog djeteta ponaosob preduvjet je individualizacije procesa. Koristit ćemo i različite strategije kao što su foto i video zapisi, razvojne liste, anegdote, bilješke, „check liste“, različite dječje uratke i sl. Sve će se to ugraditi u tzv. MAPU DJETETA, (PORTFOLIO), koju ćemo voditi za svako dijete ponaosob.

- **PLAN I PROGRAM IGRAONICE ZA POTENCIJALNO DAROVITU DJECU PREDŠKOLSKE DOBI U KONTEKSTU AGAZZI VRTIĆA**

CILJ programa je omogućiti potencijalno intelektualno darovitom djetetu maksimalan razvoj svih njegovih potencijala u svijetu koji stavlja u središte osobu kao ljudsko biće sposobno da stvara odnose iznad i unutar svake raznolikosti s naglaskom na cjelovit rast, razvoj i odgoj djeteta.

RAZVOJNE I ODGOJNE ZADAĆE

Konkretne razvojne i odgojne zadaće poticati će cjelokupni razvoj djeteta - "djeteta kao životne klice koja teži razvoju", odnosno da uvažavaju individualne mogućnosti, potrebe i prava svakog djeteta uključenog u program.

ZADAĆE PROGRAMA

Provođenjem odgojno obrazovnog rada u igraonici pravovremeno će se i na primjeren način zadovoljiti djetetove potrebe, poštivati njegova prava, slijediti njegovi interesi, poticati iskazivanje stvaralačkih sposobnosti i poticati cjeloviti razvoj:

- razvijati pozitivnu sliku o sebi i samopouzdanje
- stvarati uvjete za djetetov doživljaj osobne vrijednosti, omogućiti mu
- iskušavanje i upoznavanje svojih sposobnosti i mogućnosti, te poticati ustrajnost u onome čime se bavi unatoč mogućim preprekama
- podržavati izgrađivanje osobnog identiteta djeteta, razvijati individualnost, ali i društvenost i osjećaja pripadnosti grupi, vrtiću i zajednici
- njegovati prijateljstva, zajedništvo i pomaganje među djecom kao dobrih temelja za život
- podržavati socijalne interakcije među djecom i razvijati toleranciju i međusobno uvažavanje
- razvijati djetetovu socijalnu kompetenciju, odnosno sposobnosti, znanja i vještine koje doprinose uspostavljanju i održavanju harmoničnih odnosa s vršnjacima i odraslima
- poticati razvoj prosocijalnih ponašanja: empatije, suradnje, dijeljenja, iskazivanje brige o drugim
- zadovoljavanjem djetetove potrebe za igrom, stvarati osnovnu pretpostavku za
- razvijanje stvaralačkih sposobnosti (kreativnosti i izražajnosti) u svim razvojnim područjima
- razvijati djetetove komunikacijske sposobnosti i vještine

- poticati osnovne i više razine misaonih procesa djeteta
- omogućiti djeci slobodu i ohrabrivati ih u samostalnom mišljenju i postupcima
- omogućiti na primjeren način odlično svladavanje osnovnih znanja i vještina
- razvijanje stvaralačkih sposobnosti (kreativnosti i izražajnosti) u svim razvojnim područjima
- osiguravanje osnovnog osjećaja sigurnosti i povjerenja u okolini kako u kontekstu matične odgojne skupine tako i u kontekstu igraonice

Posebne zadaće

Posebne zadaće proizlaze iz osobitosti ovog programa:

- poticati osnovne i više razine misaonih procesa djeteta kroz podržavanje i
- poticanje istraživačkog pristupa
- omogućiti djeci slobodu i ohrabrivati ih u samostalnom mišljenju i postupcima
- omogućiti na primjeren način svladavanje osnovnih znanja i vještina svakog djeteta u skladu s razvojnim i individualnim osobnostima
- uživanje u vlastitom donošenju odluka i samostalne izbore

Praćenje i vrednovanje

Za kontinuirano praćenje i promatranje svakog djeteta ponaosob koristit će se foto zapisi, bilješke i prikupljanje dječjih uradaka.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJITELJA I STRUČNOG TIMA

Plan rada odgojiteljskog vijeća

Red. br.	Teme	Nositelji	Vrijeme realizacije
1.	Organizacija rada na početku pedagoške godine, poslovi i radni zadaci odgojitelja	pedagog, ravnatelj	kolovoz 2023.
2.	Razmatranje i utvrđivanje Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada za 2023./2024. god. i Kurikuluma Donošenje Programa stručnog usavršavanja	SRS	rujan 2023.
3.	Kraj pedagoške godine (osvrt) i organizacija rada u ljetnim mjesecima	ravnatelj, pedagog	lipanj 2024.
4.	Razmatranje Izvješća o realizaciji Godišnjeg plana za 2023./2024. godinu	SRS	kolovoz 2024.

Stručni aktivni

Red. br.	Teme	Nositelji	Vrijeme realizacije
1.	Smjernice za izradu Godišnjeg plana i programa	pedagog, ravnatelj, odgojitelj- savjetnik	rujan 2023.
2.	Pedagogija zajedništva	EdU	rujan 2023.

2.	Komunikacija	Mihaela Brkić, prof. def., dječji i adolescentni psihoterapeut	rujan 2023.
3.	„Agazzi metoda I“	Nikolina Ostroški, pedagog, Marta Bjeličić, odgojiteljica Ružica Bjeličić, odgojiteljica	rujan, 2023.
3.	Komunikacija s roditeljima	Pragma	listopad, 2023.
4.	„Agazzi metoda II“	Nikolina Ostroški, pedagog, Marta Bjeličić, odgojiteljica Ružica Bjeličić, odgojiteljica	studeni, 2023.
5.	„Agazzi metoda III“	Nikolina Ostroški, pedagog, Marta Bjeličić, odgojiteljica Ružica Bjeličić, odgojiteljica	siječanj, 2024.
6.	„Agazzi metoda IV“	Nikolina Ostroški, pedagog, Marta Bjeličić, odgojiteljica Ružica Bjeličić, odgojiteljica	ožujak, 2024.
8.	Vrednovanje i realizacija Godišnjeg plana i programa rada	pedagog	svibanj 2024.

Stručni skupovi izvan ustanove:

Stručni djelatnici uključivat će se u stručna usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Vrtića u okruženju, Fakulteta i drugih subjekata koji će organizirati usavršavanja (EDU, Pragma, Institut Pasquali-Agazzi...)

Individualno stručno usavršavanje odgojitelja bit će i ove godine prepušteno njegovom izboru u pogledu teme, stručne literature, istraživanja odgojno obrazovne prakse te razmjene osobnih iskustava i spoznaja sa sustručnjacima na radionicama, aktivima i odgojiteljskom vijeću.

Individualno stručno usavršavanje ostvarivat ćemo radom na literaturi:

1. Dječji vrtić "Sestre Agazzi", Mompiano (Brescia): "Projekt" upoznavanja ambijenta u agacijskoj inspiraciji
2. Dječji vrtić Sestre Agazzi, Mompiano (Brescia): Ispričaj mi priču (Odgojno-obrazovni projekt u agazzijanskom duhu)
3. Agazzi, R.: Radni materijal Dječjeg vrtića Mompiano, 1997.
4. Chiara Lubich: „Umijeće ljubavi“, Zagreb 1991.
5. De Beni, M.: „Potrebno je imati hrabrosti biti odgojitelj – predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2007.
6. De Beni, M., Šimović A. i Anna Lisa Gasparini: „Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda“, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2012.
7. Milan, G.: „Odgoj i zajednica“, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2007.
8. Milan, G.: „Čvrsti temelji: odnos JA –TI“, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2008.
9. Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2015.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, RH, Zagreb
10. Silov, M.: „Smisao odgoja“, Predavanje, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu, 2007.
11. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)
12. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete (RH br. 7/8 od 18. 06. 1991.)
13. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju - Narodne novine 10/97, 107/07 i 93/137 i NN 084/2013., Zakon o izmjenama i dopunama navedenog Zakona
14. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine 63/08 i 90/10)
15. Juul, J.: „Vaše kompetentno dijete - Prema novim temeljnim vrijednostima obitelji“, Naklada OceanMore, 2017.
16. Katz, L. G., McClellan, E.: „Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije: uloga odgajateljica i učiteljica“, Educa, 1999.
17. C. Lubich: Počasni doktorat iz Pedagogije Američkog Katoličkog Sveučilišta-predavanje, 2000.

18. DV Zraka sunca: „Umijeće ljubavi-projekt religijskog odgoja po metodi Agazzi“
19. Slunjski E. i suradnici.: „Izvan okvira- kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma“, Elemental 2015.
20. Težak D., Čudina-Obradović M.:“Priče o dobru priče o zlu“ (Priručnik za razvijanje moralnog prosuđivanja djece), Školska knjiga, 1993.
21. Carroll L., Tober J.:“ Indigo djeca“, Teledisk 2003.
22. Carroll L., Tober J. „Indigo djeca: Deset godina poslije“, Planetopija 2009.
23. Maleš D.: „Nove paradigme ranoga odgoja“, FF Press, 2011.
24. Slunjski E. „Izvan okvira 3-Vođenje: Prema kulturi promjene“, Element, 2018.
25. Slunjski E.: “Dječji vrtić, zajednica koja uči, mjesto dijaloga, suradnje i zajedničkog učenja“, Spektar Media, 2008.
26. Čudina Obradović M., Pleša A., Starc B., Profaca B.: „Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi“, Golden marketing-tehnička knjiga, 2004.
27. Alexander J.J., Sandahl I.D.: „Danski odgoj djece“, Egmont, 2017.
28. Sandahl I.D.: „Igra na danski način“, Egmont, 2019.
29. Renz-Polster H., Hüther G.: „Kako danas djeca rastu. Priroda kao prostor za razvoj“, Slap 2017
30. Berbić Kolar E., Gligorić I.M., Zečević M. :“ Disleksija i disgrafija: određenja, pristupi i smjernice“, FOOZ Osijek, 2018.
31. Juul J.: „Život u obitelji“, Prelago, 2008.
32. Ferrucci P.: „Što nas uče djeca“, Algoritam, 2002.
33. Ljubetić M.: „Vrtić po mjeri djeteta“, Školske novine, 2009.
34. Grupa autora: „Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi“, Alfa d.d., 2010.
35. Šagud M. :“Odgajatelj kao refleksivni praktičar“, Visoka učiteljska škola Petrinja, 2006.
36. Von Krafft T., Semke E., „Kako otkriti i potaknuti darovitost“, Mozaik knjiga, 2008.
37. Anka Došen-Dobud: Predškola-Vodič za voditelje i roditelje“, Alineja
38. Biserka Petrović-Sočo: „Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjih vrtića“, Mali profesor, Zagreb 2009.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnju planiramo ostvariti prema načelu partnerstva što podrazumijeva prihvaćanje roditelja kao ravnopravnih članova Vrtića, partnera koji mogu pridonijeti ostvarivanju ovog programa i obogatiti ga svojim idejama i sudjelovanjem. Od samog početka rada započet ćemo s građenjem međusobnog povjerenja i otvorenosti s ciljem ostvarivanja izravne, kvalitetne međusobne komunikacije. Roditelji, odgojitelji prvi suradnici u odgoju i obrazovanju djece od prvog dana dolaska u Vrtić bit će pozvani na suradnju, na uzajamno obogaćivanje naših spoznaja o djeci i njihovim potrebama, o načinima druženja, igri i učenju kako bi bili efikasni i podržavajući u njihovu razvoju.

Bitne zadaće:

- podizanje kvalitete komunikacije na relaciji obitelj–vrtić, informiranje učiniti što sadržajnijim i privlačnijim,
- prezentiranje rada skupina i vrtića u cjelini, kontinuirana prezentacija programa (foto i video materijali, prezentacije putem plakata i pisanih materijala u kutićima za roditelje i panoima),
- pružanje mogućnosti uključivanja u aktivnosti odgojne skupine, uočavanje njihovih interesa,
- održavanje individualnih razgovora na kojima će svaki roditelj dobiti informacije o postignućima djeteta i njegovom razvoju, inicijalni razgovori s roditeljima novoupisane djece,
- održavanje zajedničkih radionica: djeca, odgojitelji i roditelji u cilju razvoja kreativnosti, socijalizacije i zadovoljavanja potreba i prava djeteta,
- održavanje roditeljskih sastanaka po skupinama,
- održavanje zajedničkih roditeljskih sastanaka za novoupisanu djecu i za roditelje predškolaca,
- osmišljavanje i uređivanje prostora za roditelje, centara (oglasnih ploča) na više mjesta unutar Vrtića.

Oblici i sadržaj:

Individualni razgovori

Upoznavanje s posebnostima razvoja djeteta, njegova zdravlja i navika kako bi mogli djelovati u skladu s tim, inicijalni razgovori s novoprimiteljom djecom i roditeljima, individualni razgovori

na nivou skupina, na inicijativu roditelja ili odgojitelja, individualni razgovori na inicijativu stručnog suradnika ili roditelja ovisno o potrebama i problemima.

Za svaki problem pronaći ćemo znanstveno objašnjenje u predškolskoj pedagogiji, psihologiji i metodici rada s djecom rane i predškolske dobi.

Roditeljski sastanci:

Plenarni roditeljski sastanci za roditelje novoprimitljene djece, roditeljski sastanci na razini odgojne skupine, predavačkog tipa, informativni, uglavnom za skupine gdje su novoprimitljena djeca, komunikacijski roditeljski, sastanci oglednog tipa, završne svečanosti.

Roditeljski sastanci radi druženja djece i odraslih, povodom blagdana, razmjena iskustava i informacija važnih za djecu, odgojitelje i roditelje.

Prijedlog tema roditeljskih sastanaka i sadržaja radionica za djecu i roditelje:

TEMA I SADRŽAJ	OBLIK RADA	MJESTO ODRŽAVANJA SKUPA	PREDAVAČI, VODITELJI	VRIJEME ODRŽAVANJA
Zdravlje djece	predavanje	DV Zraka sunca	Zdenka Škorić-Kovačić, dr.med.spec	listopad, 2023.
Priprema djece za polazak u školu Program predškole	predavanje	DV Zraka sunca	Iva Vučić, mag. paed. odgojiteljice: Andreja Skalički i Sanja Đurec Šafran	listopad, 2023.
Božićna radionica za roditelje	radionice	DV Zraka sunca	odgojiteljice	prosinac, 2023.
Uskrsna radionica za roditelje	radionice	DV Zraka sunca	odgojiteljice	travanj, 2024.
Predstavljanje rada u mješovitim skupinama	radionice	DV Zraka sunca	odgojiteljice	ožujak 2024.

Roditelji u aktivnostima u skupini s djecom i odgojiteljima

- uključivanje roditelja za vrijeme prilagodbe, roditelj u skupini u igrama, aktivnostima i projektima prema osobnim interesima, donošenje različitih materijala za aktivnosti i projekte, izrada sredstava za potrebe skupine, uključivanje roditelja u akcije uređenja okoliša, u izradu predmeta za izložbu, uključivanje u humanitarne akcije, sudjelovanje na izletima i u posjetima.

Centri za roditelje:

- osnovati ih prema raspoloživim prostorima i ponuditi roditeljima pedagoške sadržaje za čitanje, upute za izradu omiljenih igračaka, recepte za zdravu hranu, ankete i razne upitnike.

Kutići za roditelje, panoji:

- informirati roditelje o životu i radu odgojne skupine i cijelog Vrtića, prezentacija projekata, izvješćivanje o postignućima i osobinama djece u skupini, pozivanje roditelja na suradnju, zahvale.

8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Kroz rad Vrtića surađujemo sa nizom čimbenika zajednice u kojoj živimo. Obzirom na uzrast djece njihove sposobnosti i mobilnost uvodimo ih u sredinu u kojoj živimo. Povezujući se sa njima ostvarujemo važne ciljeve koji proizlaze iz plana rada svake pojedine skupine.

Suradnju s vanjskim čimbenicima razvijat ćemo u svrhu pomoći u oblikovanju procesa odgoja i obrazovanja te realizacije pojedinih tematskih sadržaja, dobivanja savjetodavne i materijalne potpore za razvijanje i unapređivanje rada vrtića.

Ove pedagoške godine surađivat ćemo s Gradom radi sufinanciranja boravka djece u vrtiću, s Upravnim odjelom za obrazovanje, kulturu, znanost, sport i nacionalne manjine Koprivničko-križevačke županije, Ministarstvom znanosti i obrazovanja te Agencijom za odgoj i obrazovanje u vezi stručnog usavršavanja. Suradnju s osnovnim školama i drugim vrtićima razvijat ćemo radi posjeta i aktualnih zajedničkih aktivnosti. S muzejima surađivat ćemo prema planu i programu posjeta i izleta koji ćemo utvrditi s roditeljima.

S kazalištima u Zagrebu i putujućim kazalištima surađivat ćemo radi uključivanja djece u predstave. Banka, trgovina, ljekarna, dom zdravlja i knjižnica bit će nam suradnici u ostvarivanju ciljanih zadaća upoznavanja rada ljudi i zadovoljavanju naših potreba koje možemo jedino u tim kućama ispuniti. Radi posjeta planiramo razviti suradnju i s policijskom postajom, crkvom i vatrogascima.

Nabrojena suradnja samo je jedan fleksibilni okvir koji će se tijekom pedagoške godine mijenjati i nadopunjavati sukladno dječjim interesima, mogućnostima ostvarivanja i konkretnoj pomoći koju očekujemo od roditelja i nabrojanih čimbenika.

SURADNICI	SADRŽAJ RADA
Grad Križevci, Upravni odjel za društvene djelatnosti i druge službe	- suradnja u osmišljavanju i realizaciji pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa (značajni datumi i događanja)
Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje	- organizacija i provođenje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa
Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet	- suradnja u organizaciji i realizaciji stručne prakse studenata predškolskog odgoja
Zavod za javno zdravstvo	- suradnja s pedijatrom, stomatologom i epidemiologom

Osnovne škole : OŠ Ljudevita Modeca, OŠ "Vladimir Nazor"	- suradnja vezana uz upis djece u prvi razred - posjete - Projekti "Darujmo osmijeh gradu" i „Međugeneracijsko druženje“
Glazbena škola Alberta Štrige u Križevcima	- suradnja u organiziranju svečanih i zabavnih manifestacija
Policijska uprava Križevci Kontakt policajac	- provođenje edukativnog programa vezanog uz sigurnost djece u prometu
AMK Križevci, HAK	- suradnja u cilju razvoja samostalnosti, sigurnosti i spretnosti djece u prometu
Kazališta i koncerti	- suradnja u realizaciji kulturno-scenskih događanja
Muzej i galerija grada Križevaca	- suradnja u osmišljavanju i prezentiranju likovnog stvaralaštva i kulturno-povijesne baštine
Gradska knjižnica	- organizacija posjeta s ciljem navikavanja djece na druženje s knjigom - suradnja u osmišljavanju i prezentiranju dječjeg stvaralaštva i razvoju književnog izričaja
Predškolske ustanove - vrtići	- suradnja u organiziranju stručnog usavršavanja odgajatelja - zajednička druženja, posjeti,..
Domovi za starije nemoćne osobe	- posjete, međugeneracijsko druženje
Pučko otvoreno učilište	- organizacija priredbi i kazališnih predstava za djecu
Katehetski ured za školstvo Crkva-župni uredi (lokalni)	- posjet crkvi sv. Ane i sv. Marka Križevčanina - blagoslov plodova zemlje i kruha za Dane kruha, - blagoslov djece i Vrtića
Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju	- priredbe, posjeti - stručno usavršavanje, predavanje
Vatrogasna zajednica grada Križevaca	- posjeti i sudjelovanje u obilježavanju mjeseca zaštite od požara i Dana vatrogasaca (blagdana Sv. Florijana)
Međunarodna udruga EDU iz Rima	- realizacija programa Pedagogija zajedništva
Međunarodna udruga "Sportmeet"	- suradnja i sudjelovanje na stručnom skupu
Zajednica sportskih udruga grada Križevaca	- ljetovanje na Pagu

	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja u realizaciji Olimpijskog festivala dječjih vrtića i sportskih igara vrtićanaca - Mala sportska škola, igraonica
Agazzi Institut i dječji vrtić u Bressi	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja u edukaciji i realizaciji Agazzi metode

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Kako bismo osigurali kvalitetnu potporu cjelokupnom razvoju djeteta, kontinuiranim prikupljanjem dokumentacije o razvoju djece omogućujemo pravovremeno praćenje i bolje razumijevanje djeteta, njegovih aktivnosti i postignuća.

Praćenje i dokumentiranje provoditi će se kroz različite oblike:

- pisane anegdotske bilješke, dnevnike, transkripte razgovora s različitim subjektima i sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu, dječje likovne radove, grafičke prikaze dobivenih rezultata, audio i video zapise, protokole praćenja, ankete i dr.

Na temelju prikupljene dokumentacije možemo bolje razumjeti i promišljati o cjelokupnom okruženju u kojem borave djece, od prostorno-materijalnih uvjeta pa sve do socijalnih odnosa i komunikacije među svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Također, dokumentiranje neposrednog rada odgojitelja s djecom moguće je pratiti i promišljati direktne intervencije odgojitelja u radu sa ciljem pružanja kvalitetne podršku u jačanju njihovih Stručnih kompetencija. Različitim dokumentiranjem dječjih aktivnosti procjenjujemo i aktualnu razinu znanja i razumijevanja djece cjelokupnog procesa

Vanjsko vrednovanje provodit će sukladno Državnom pedagoškom standardu Ministarstvo, AZOO, NCVVO i Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Križevaca.

Interno, odnosno samovrednovanje provodit će svi čimbenici odgojno obrazovnog procesa: odgojitelji, stručni suradnici, djeca i roditelji. Osnovno polazište bit će izravno promatranje odgojno obrazovne prakse, a u tome će najvažniju ulogu imati odgojitelji kao reflektivni praktičari. Stručni suradnici bit će isto tako istraživači odgojno obrazovne prakse istovremeno djelujući na osposobljenost svih čimbenika za kvalitetnu samoprocjenu.

10. PROGRAM RADA RAVNATELJICE, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, I ZDRAVSTVENE VODITELJICE

---

10. 1. Program rada ravnateljice

Cilj:

-promicati odgoj djece temeljen na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece Republike Hrvatske, Prijedlogu koncepcije razvoja predškolskog odgoja, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, na Pedagogiji zajedništva i Agazzi metodi.

Bitne zadaće:

- organiziranje odgojno-obrazovnog rada prema interesima i potrebama roditelja,
- praćenje i unapređivanje ustrojstva rada,
- osiguranje odgovarajućih uvjeta rada i materijalnog okruženja kako bi unutarnji i vanjski prostor bio sigurno i poticajno okruženje za boravak djece u Vrtiću,
- kontinuirano nadopunjavanje didaktičke opreme, slikovnica i potrošnog materijala,
- podržavanje osoblja i djece u građenju prave zajednice koja će preko ljubavi i dijaloga odgajati ne samo riječima, nego i životom,
- poticanje odgojitelja i drugih stručnjaka da u suživotu s djecom i u poticanju njihova razvoja nađu što više zadovoljstva i motiva za ostvarivanje vlastitih stručnih i ljudskih sposobnosti,
- poticanje odgojitelja i drugih stručnjaka na stjecanje znanstvenih spoznaja o razvoju i odgoju djece, te na samoprocjenjivanje implementiranja u osobnu odgojno obrazovnu praksu,
- osiguravanje optimalnih uvjeta i povećanje efikasnosti svakog radnika u realizaciji Godišnjeg plana i programa i koordinirati rad svih zaposlenih,
- sudjelovanje u projektima na razini odgojnih skupina i poticanje timskog rada,
- sudjelovanje u unapređivanju partnerstva s roditeljima na nivou Vrtića, odgojnih skupina i u individualnim kontaktima,
- sudjelovanje u radu Povjerenstva za ostvarivanje programa uvođenja odgojitelja pripravnika u samostalni odgojno-obrazovni rad,
- sudjelovanje u izradi prijedloga Godišnjeg plana i programa rada i Kurikuluma Vrtića,
- sudjelovanje u izradi godišnjeg Izvješća,
- praćenje financijskog poslovanja Vrtića,

- sudjelovanje na stručnim aktivima, seminarima i ostvarivanje individualnog stručnog usavršavanja,
- rad na unapređivanju svih oblika suradnje s roditeljima na nivou Vrtića, odgojnih skupina i u individualnim kontaktima,
- suradnja s institucijama i ustanovama, kontakti s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te županijskim i gradskim uredima za prosvjetu,
- praćenje i skrb o zdravoj prehrani i sanitarno-higijenskom održavanju zgrade,
- praćenje rada svih stručnih suradnika, primjenjivati samovrednovanje i utvrditi indikatore kvalitete.

10. 2. Program rada stručne suradnice pedagoginje

Godišnji plan i program rada stručnog suradnika pedagoga temelji se na zadaćama Godišnjeg plana i programa Dječjeg vrtića. Usmjeren je na realizaciju i unapređivanje odgojno-obrazovne procesa te praćenje realizacije planova i programa odgoja, njege i zaštite, odnosno ostvarivanjem uvida u cjelokupni odgojno-obrazovni rad. Vodeći se Državnim pedagoškim standardom, osnovni ciljevi i zadaci stručnog suradnika pedagoga usmjereni su na:

- organizaciju, praćenje, istraživanje te unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog procesa;
- predlaganje inovacija i suvremenih metoda i oblika rada
- jačanje stručne kompetencije odgojitelja
- pomoć odgojiteljima u stručnom usavršavanju i cjeloživotnom obrazovanju
- pomoć odgojiteljima pripravnicima u ostvarivanju odgojno-obrazovnih zadaća
- ostvarivanje suradnje i partnerstva dječjeg vrtića i roditelja različitim oblicima suradnje s roditeljima
- stručna komunikacija s roditeljima kako bi jačali svoju roditeljsku ulogu i postali aktivni partneri u odgoju svog djeteta
- poticanje timskog rada u dječjem vrtiću između svih djelatnika
- javno prezentiranje odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića

Cilj:

U cilju osmišljavanja, realizacija, praćenja i unapređivanja odgojno-obrazovnog rada u ovoj pedagoškoj godini naglasak će biti na

- osmišljavanju optimalne i poticajne sredine u kojoj boravi dijete, koja će ga motivirati na akciju, istraživanje i učenje
- istraživanje i vrednovanje kvalitete primjene programa, odnosno humanog i materijalno – organizacijskog okruženja u kojemu se programi provode
- kontinuirano praćenje najnovijih dostignuća s područja pedagoške teorije i prakse i implementaciju u neposrednu praksu (okruženje dječjeg vrtića)
- rad na prepoznavanju potreba djeteta, odgojitelja, roditelja i ostalih radnika radi adekvatnog postavljanja zadaća.

U sklopu odgojno-obrazovnog rada, naglasak će biti na pojačanom praćenju kvalitete rada u svim segmentima putem objektiviziranih instrumenata i metoda praćenja, samovrednovanja, vrednovanja i refleksija. Timski će se raditi na unapređivanju procesa putem:

- podrške kod uvođenja inovacija u odgojno-obrazovni rad
- više razine svjesnosti o važnosti planiranja svih dijelova odgojno-obrazovnog rada, posebno u mijenjanju postojeće prakse te ostvarivanja najboljih rezultata timskim radom, pomaganjem i suradnjom sistematski i pojačano raditi na podizanju kvalitete planiranja odgojno-obrazovnog rada u svim segmentima (razvojni zadaci, osmišljena materijalna sredina, kvalitetni sadržaji i aktivnosti, planiranje individualiziranog pristupa djeci s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju)
- dogovora oko odabira stručne literature
- provođenja različitih oblika stručnog usavršavanja
- otvorene refleksije, razmjene mišljenja i iskustava
- suradnje na unapređivanju vođenja pedagoške dokumentacije
- omogućavanju iskustvenoga učenja djece i slobode samostalnog istraživanja i otkrivanja

- sudjelovanju u osmišljavanju i ostvarenju projekata s djecom i roditeljima u okviru odgojnih skupina ili predškolske ustanove u cjelini
- podrška i pomoć odgojiteljima u interakciji i komunikaciji s roditeljima
- pratit će se odgojno-obrazovni proces kroz dokumentaciju, refleksije, razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece u cilju razumijevanja djeteta te stvaranja uvjeta da dijete postane sukonstruktor kurikuluma vlastitog učenja i razvoja
- unaprjeđivat će se kvaliteta suradnje s roditeljima kroz razne oblike stručnog djelovanja u cilju prihvaćanja roditelja kao suradnika i partnera u procjenjivanju uspješnosti rada s djecom

U suradnji s roditeljima planirano je sljedeće:

- rad na pripremi i vođenju roditeljskih sastanaka
- upoznavanje roditelja s dnevnim ritmom dječjeg vrtića, Kućnim redom
- upoznavanje roditelja s odgojno-obrazovnim radom dječjeg vrtića
- upoznavanje roditelja s postignućima u dječjem vrtiću
- uključivanje roditelja u rad dječjeg vrtića
- svakodnevni susreti s roditeljima.

Suradnja sa sustručnjacima izvan ustanove ostvarivat će se u svrhu unapređivanja odgojno - obrazovne prakse:

- izgrađivanja Kurikuluma dječjeg vrtića
- unapređivanja kriterija kvalitete odgojno-obrazovnog procesa
- suradnja s kulturnim i javnim institucijama radi obogaćivanja programa
- suradnja u osmišljavanju različite djelatnosti u okruženju vrtića i šire
- jačanje društvene svijesti o važnosti ranog odgoja i obrazovanja te promidžba djelatnosti
- suradnja u osmišljavanju različite djelatnosti u okruženju dječjeg vrtića i šire
- jačanje društvene svijesti o važnosti ranog odgoja i obrazovanja te promidžba djelatnosti

- suradnja s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje
- suradnja s Gradskim uredom za društvene djelatnosti
- suradnja s osnovnim školama

10.3. Godišnji plan i program rada zdravstvene voditeljice

Godišnji plan i program rada zdravstvenog voditelja temelji se na zadaćama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima kao osnovnog dokumenta u djelatnosti predškolskog odgoja.

Cilj:

Djelovanje na očuvanju i unaprjeđenju zdravlja djece i njegovog psihofizičkog razvoja pravovremenim i kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i prava djece putem:

- sustavnog praćenja psihofizičkog razvoja djeteta i zdravstvenog stanja djece s naglaskom na prevenciju zaraznih bolesti, nepravilnog razvoja lokomotornog sustava te prevenciju pretilosti
- održavanja postignute kvalitete i unaprjeđenje zaštite zdravlja djece te povećanje kvalitete suradnje svih sudionika procesa očuvanja zdravlja djece
- usvajanja higijenskih i prehrambenih navika.

RAD S DJECOM

Pravovremeno prepoznavanje i evidentiranje djece sa zdravstvenim teškoćama te vođenje zdravstvene dokumentacije (zdravstveni karton djeteta) putem:

- sustavnog praćenja rasta i razvoja djece (provođenje antropometrijskog mjerenja 2 puta godišnje po svim odgojno-obrazovnim skupinama
- izrada tablica zdravstvenog stanja djece s kojima je upoznata svaka odgojno-obrazovna skupina dječjeg vrtića

- prikupljanja podataka o cjepnom statusu svakog djeteta pri upisu u dječji vrtić i tijekom godine
- praćenja pobola po svim odgojno-obrazovnim skupinama (praćenje akutnih bolesti djece)
- nadzora procijepljenosti, praćenje epidemiološke situacije i pravovremeno djelovanje
- pružanja prve pomoći kod akutnih stanja i ozljeda te dokumentiranje istih.
- Izmjena aktivnosti i prilagođavanje dnevnog ritma uvažavajući trenutne potrebe djeteta (prehrana, odmor, planiranje rasporeda aktivnost, izmjena statičkih i dinamičkih aktivnosti) važne za psiho-fizički razvoj putem:
- praćenje boravka djece na otvorenom – trajanje, primjena obuća i odjeće, izbjegavanje UV zračenja
- zadovoljavanje dječje potrebe za igrom i kretanjem u cilju pravilnog razvoja cjelokupne muskulature
- praćenje unosa tekućine za vrijeme boravka na otvorenom
- prilagođavanje dnevnog života u predškolskoj ustanovi individualnim potrebama djeteta
- djelovanje na usvajanju i usavršavanju kulturno-higijenskih navika kod djece te navika zdravog života u cjelini.

Provođenje pravilne prehrane djece prema važećim standardima i propisima:

- provođenje fleksibilnog doručka u svim skupinama
- izrada tablica zdravstvenog stanja djece s posebnim prehrambenim potrebama s kojima je upoznata svaka odgojno-obrazovna skupina dječjeg vrtića i kuhinja
- njegovanje kulture blagovanja
- prilagođavanje jelovnika djeci s određenim prehrambenim potrebama

SURADNJA S ODGOJITELJIMA

- upoznavanje odgojitelja s karakteristikama psiho-fizičkog razvoja djeteta i njegovim potrebama
- osvješćivanje odgojitelja o važnosti svakodnevnog prikupljanja informacija o djetetu, redovitog donošenja liječničkih ispričnica i aktivno sudjelovanje

- edukacija odgojitelja o mjerama i načinima sprječavanja širenja zaraznih bolesti i načinima na koje mogu zaštititi djecu te pružanje prve pomoći
- usvajanje i promicanje zdravog načina života u vrtiću s naglaskom na konzumaciju zdrave hrane tijekom proslave rođendana u vrtiću
- provođenje savjetodavnih razgovora tijekom godine ovisno o potrebi
- suradnja s odgojiteljima u svezi obavljanja redovitih sanitarnih i liječničkih pregleda
- edukacija odgojitelja prema uočenim potrebama

SURADNJA S RODITELJIMA

- prikupljanje liječničke dokumentacije o zdravstvenom stanju djeteta te o promjenama stanja
- kontinuirana suradnja s roditeljima djece sa zdravstvenim teškoćama
- usvajanje i promicanje zdravog načina života u vrtiću s naglaskom na konzumaciju zdrave hrane tijekom proslave rođendana u vrtiću
- obavještanje roditelja o povredi djeteta te pomoć pri prijevozu u zdravstvenu ustanovu (bolnica, dom zdravlja)
- provođenje individualnih savjetodavnih razgovora tijekom godine ovisno o potrebi
- edukativne radionice prema potrebi roditelja o zdravstvenim stanjima djece

SURADNJA S DRUŠTEVNIM ČIMBENICIMA

Suradnja se ostvaruje s liječnicima i stručnima osobama koje brinu i skrbe o djeci upisanih u vrtić:

- Dom zdravlja (primarna zdravstvena zaštita)
- Zavod za javno zdravstvo (organiziranje sanitarnih pregleda, mikrobiološke ispravnosti hrane i čistoće objekta, zdravstvena ispravnost vode i polaganjem tečaja higijenskog minimuma)
- sanitarna inspekcija (sanitarno-higijenski nadzor)

- ljekarna (nabava sanitetskog materijala i farmakoloških sredstava za pružanje prve pomoći kod djece)
- medicina rada (obavljanje liječničkih pregleda)

SURADNJA S TEHNIČKIM OSOBLJEM

- u suradnji s kuharom prilagođavanje jelovnika djeci s određenim prehrambeni potrebama
- nadzor nad zadovoljavanjem propisanih zdravstvenih uvjeta namirnica
- organizacija i provođenje obaveznih sanitarnih pregleda i polaganje tečaja higijenskog minimuma
- primjena HACCP sustava prilikom pripreme hrane i nadzor nad HACCP planovima
- primjena higijenskog protokola vrtića za osiguravanje visoke razine higijene prostora i nadzor nad provedenim
- primjena protokola za sprječavanje i suzbijanje epidemije Covid-19 u periodu trajanja epidemioloških mjera
- nadzor nad održavanjem čistoće okoliša vrtića
- provođenje i organiziranje dezinfekcije i deratizacije u objektima i oko njih.